

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
MUOTOILU

PALVELUMUOTOILU KYLÄSUUNNITTELUN TUKENA

Case Koskenpää

TEKIJÄ Rauna Koivunen

Koulutusala Kulttuuriala	
Tutkinto-ohjelma Muotoilun tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä Rauna Koivunen	
Työn nimi Palvelumuotoilu kyläsuunnittelun tukena – case Koskenpää	
Päiväys	6.5.2025
	25/5
Yhteistyötaho Koskenpää ry, Keski-Suomen kylät ry	
<p>Opinnäytetyön tarkoitus on tuottaa palvelumuotoilun menetelmien avulla aineistoa Koskenpään kyläsuunnitelman laatimisen tueksi. Kyläsuunnittelu on palvelumuotoilua, koska se on ihmis-keskeistä suunnittelua, jossa etsitään yhdessä ratkaisuja yhteisön tarpeisiin.</p> <p>Kyselytutkimuksella kerätään tietoa yhteisön toiveista, tarpeista ja innokkuudesta osallistua yhteiseen toimintaan. Analysoiduista aineistosta nousee esille teemoja sekä konkreettisia toimenpiteitä, joita voidaan ottaa mukaan kyläsuunnitelmaan. Palvelumuotoilun menetelmien avulla saadaan selville konkreettisia ongelmia, joihin tulee löytää uudenlaisia ratkaisuja.</p> <p>Koskenpään kyläsuunnittelun tueksi tässä työssä syntyi kyläkyselyn tulosten yhteenvedon lisäksi materiaaleja työpajatyöskentelyyn sekä yhteisöllinen kalenterikonsepti.</p>	
Avainsanat Kyläsuunnittelu, kyläkysely, palvelumuotoilu	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	5
2	KYLÄSUUNNITELMA.....	6
3	PALVELUMUOTOILU KYLÄSUUNNITTELUSSA.....	8
4	KYLÄKYSELY	10
4.1	Kyselylomake	10
4.1.1	Kyselyn saateteksti	10
4.1.2	Kyläkyselyn 2025 kysymykset	10
4.1.3	Kyläkyselyn julkaisu ja tiedottaminen	11
4.2	Kyläkysely koululaisille	12
5	KYLÄKYSELYN TULOKSET	13
5.1	Kyläkyselyn yhteenvedon tekeminen	13
5.2	Kyselyn yhteenveto	14
6	TYÖPAJA.....	17
6.1	Työpajan suunnittelu	17
6.1.1	The Community Canvas - menetelmä	17
6.1.2	"Kuinka me voisimme?" - menetelmä	19
6.2	Työpajan toteutus.....	20
6.3	Työpajan tulos	20
7	TULOSTEN VIEMINEN KYLÄSUUNNITTELUUN	21
8	POHDINTA.....	23
	LÄHTEET	24
	LIITE 1: KOSKENPÄÄN KYLÄKYSELY 2025	26
	LIITE 2: KOSKENPÄÄN KYLÄKYSELY KOULULAISILLE 2025	30
	LIITE 3: KOSKENPÄÄN KOULULAISTEN KYLÄKYSELYN TULOSTEN YHTEENVETO	32
	LIITE 4: KOSKENPÄÄN KYLÄKYSELYN TULOSTEN YHTEENVETO	36
	LIITE 5: TYÖPAJAN KYSYMYSKORTIT	43

KUVALUETTELO

Kuva 1	Kyläsuunnitelman vaiheet kuvattuna teoksessa Opas kyläsuunnitelman kokoamiseen. (Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry n.d.).....	6
Kuva 2	Koskenpään tunnuslukuja vuoden 2023 tilastoista. (SVT1, SVT2.).....	7

Kuva 3 Tuplatimantti kuvaa palvelumuotoilun vaiheet. (Helsingin Kaupunki 2025; Design Council 2025.)	8
Kuva 4 Kyläkyselyn vastausten otsikointia.	14
Kuva 5 Esimerkki Mind map -mallisesta yhteenvedosta.	14
Kuva 6 Community Canvas -minimalli (Pfortmüller, Luchsinger & Mombartz 2017.)	18
Kuva 7 Meidän kylämme -malli.....	18
Kuva 8 Kysymykseen sisältyy useita palvelumuotoilun periaatteita (Innanen 2020.)	19
Kuva 9 Esimerkki työpajan kysymyskorteista.	19

1 JOHDANTO

Olen muutama vuosi sitten muuttanut kaupungista maaseudulle Jämsään pieneen Koskenpään kylään ja koen kylän kehittämisen tärkeäksi, hyvinvointia edistäväksi toiminnaksi. Olen ollut kyläyhdistys Koskenpää ry:n hallituksessa sihteeri/rahastonhoitajana kaksi kautta, siirtyen pois tehtävästä kaksi vuotta sitten. Olen ollut tämänkin jälkeen aktiivisesti kylän kehittämisessä mukana perustamani Toinen Muoto ry:n puheenjohtajana.

Etsiessäni opinnäytetyön aihetta osallistuin kyläyhdistyksen järjestämään Kyläiltpäivään, jossa Keski-Suomen Kylät ry esitteli kansainvälisen Euroopan Unionin ja Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoittaman Tule, elä ja jää -hankkeen toimintaa. Hanke tukee maaseudun kylien kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä (Keski-Suomen Kylät 2024). Näiden toimien joukossa ovat myös turvallisuus suunnitelman sekä kyläsuunnitelman laatiminen. Koskenpää ry:ssä on päätetty, että nämä suunnitelmat tuotetaan kylälle ja kyläyhdistys ottaa niistä vetovastuun.

Kyläsuunnittelu on palvelumuotoilua, koska sen on ihmiskeskeistä suunnittelua, jossa etsitään yhdessä ratkaisuja yhteisön tarpeisiin. Opinnäytetyön tarkoitus on tuottaa palvelumuotoilun menetelmien avulla aineistoa Koskenpään kyläsuunnitelman laatimisen tueksi. Kyläsuunnitelma on kylän yhteinen tahdonilmaus siitä, millaisena kylä halutaan nähdä 5 vuoden kuluttua ja millaisia toimenpiteitä sen eteen tullaan tekemään. Suunnitelman laatimiseen ovat kaikki yhteisön jäsenet tervetulleita.

Kyselytutkimuksella kerätään tietoa yhteisön toiveista, tarpeista ja innokkuudesta osallistua yhteiseen toimintaan. Analysoiduista aineistosta nousee esille teemoja sekä konkreettisia toimenpiteitä, joita voidaan ottaa mukaan kyläsuunnitelmaan. Palvelumuotoilun avulla saadaan selville konkreettisia ongelmia, joihin tulee löytää uudenlaisia ratkaisuja.

2 KYLÄSUUNNITELMA

Kyläsuunnitelmassa kuvataan kylän yhteiset tavoitteet sekä toimenpiteitä niihin pääsemiseksi. Suunnitelmassa esitellään kylän nykytilan lisäksi lyhyesti myös historiaa. Kyläsuunnitelmassa tuodaan esille kylän kehittämistarpeiden lisäksi toiminnan voimavarat sekä vahvuudet. Kylän toiminnasta ja toimintaympäristöstä laaditaan SWOT-analyysi. Näin saadaan esille kylän uhat, heikkoudet, vahvuudet ja mahdollisuudet, jotta niihin voidaan reagoida. Suunnitelmaa johdattavaksi teemaksi on luontevaa valita kestävä kehitys. (Keski-Suomen Kylät ry 2021.)

Kyläsuunnitelmaan kirjataan myös yhteistyö kylältä ulospäin. Kylän ulkopuolella on olemassa voimavaroja, joita on mahdollista hyödyntää kylän asioiden toteutuksessa. Yhteistyö kunnan ja muiden tahojen kanssa on tärkeässä roolissa merkittävien asioiden toteuttamisessa. (Leppänen 2002, 28.)

Kyläsuunnitelmaan pääsevät vaikuttamaan kaikki kiinnostuneet kyläläiset, näin siitä syntyy kyläläisten oma julkilausuma ja ohjekirja yhteiselle tekemiselle. Vaikka kirjaamistyöhön voidaan valita työryhmä, laadintaprosessin on oltava läpinäkyvä ja avoin. Kyläsuunnitelman laadinta on käytännön lähidemokratiaa ja palvelumuotoilua. Valmistuessaan suunnitelma tulee hyväksyttävä yleisessä kokouksessa esimerkiksi kyläyhdistyksen kevät- tai syyskokouksessa. (Keski-Suomen Kylät ry 2021.)

Koskenpäällä edellinen kyläsuunnitelma on toteutettu vuonna 2021 Elinvoimakoordinaattori Juokslahden, Koskenpään ja Länkipohjan kylien alueelle -hankkeen toimenpiteenä. Hanke sai Leader-rahoitusta Vesuri-ryhmältä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta. (Elävät kylät n.d.)

Kuva 1 Kyläsuunnitelman vaiheet kuvattuna teoksessa Opas kyläsuunnitelman kokoamiseen. (Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry n.d.)

Koskenpää

Alkujaan itsenäisenä kuntana vuonna 1926 perustettu Koskenpää on nykyään osa Jämsän kaupunkia ja se sijaitsee Keski-Suomen maakunnassa, Jämsä-Petäjävesi-tien varrella. Matkaa Jämsän keskustaahan on 26 km, Keuruulle 33 km, Jyväskylään 56 km ja Petäjävedelle 20 km.

Koskenpäällä on kyläkaupan lisäksi monia palveluyrityksiä, kirkko ja seurakunnan toimintaa, VPK, päiväkotiki sekä perusasteenkoulu luokille 1–6. Paikalliset yhdistykset toimivat aktiivisesti järjestäen kylällä monipuolista toimintaa.

Koskenpäällä oli asukkaita vuoden 2023 lopussa 570 henkilöä ja kyläläisten keski-ikä on 53 vuotta. (SVT1.) Kotitalouksia Koskenpäällä on yhteensä 306, joista yksinasuvien määrä on melkein puolet. (SVT2.) Kesällä kylän elämä vilkastuu merkittävästi, sillä Koskenpäällä on vapaa-ajan asuntoja 533 kpl (SVT3).

Väestörakenne:

- Asukkaita yhteensä: 570
- Keski-ikä: 53
- Alaikäisiä eli 0-17-vuotiaita: 76
- Työikäisiä eli 18-64-vuotiaita: 274
- Iäkkäitä eli yli 64-vuotiaita: 220

Kotitaloudet:

- Taloudet yhteensä: 306
- Yksinasuvien taloudet: 145
- Lapsitaloudet: 38
- Aikuisten taloudet: 107
- Eläkeläisten taloudet: 163

Kuva 2 Koskenpään tunnuslukuja vuoden 2023 tilastoista. (SVT1, SVT2.)

3 PALVELUMUOTOILU KYLÄSUUNNITTELUSSA

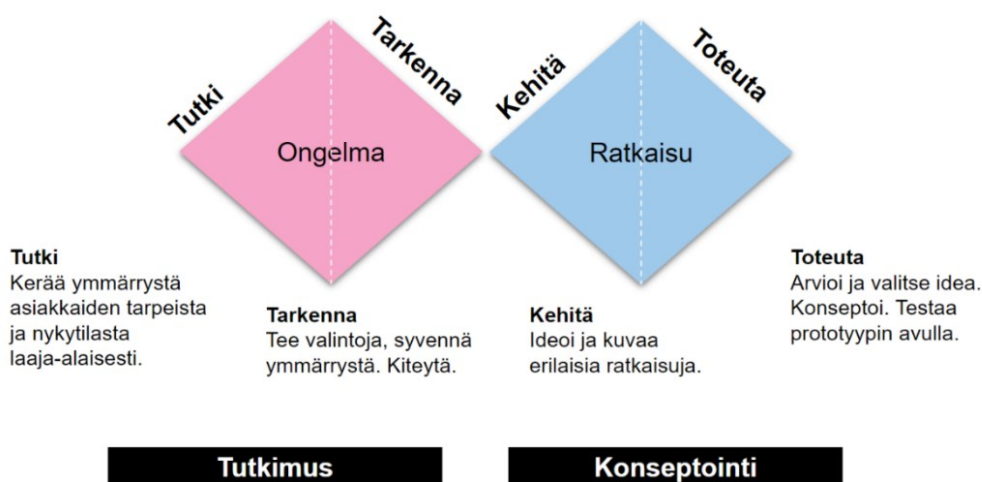
Kyläsuunnitelmassa kerrotaan konkreettisia asioita, joita kylällä tullaan tekemään, siksi on tärkeää, että nämä toimenpiteet nousevat esille kyläläisiltä itseltään ja ovat yhteisölle tärkeitä. Käyttäjälähtöinen innovointi edellyttää palveluiden käyttäjän tuntemusta, oppimista heiltä ja heidän kanssaan. Näin on mahdollista luoda oikeasti arvokkaita palveluita (Kuusisto & Kuusisto 2015, 174).

Lisäksi palvelumuotoilu auttaa yhteisöä kehittämään jo olemassa olevia palveluita sekä innovoimaan uusia hyviä käytänteitä. Kyläsuunnitelma, samoin kuin palvelumuotoilu elää jatkuvassa kehittämisen tilassa. (Tuulaniemi 2011, 24.)

Yhteisön sisällä on paljon hiljaista tietoa sekä erilaisia jännitteitä. Miettisen (2016, 22) mukaan palvelumuotoilun avulla voidaan yhdistää inhimillisen, kulttuurisen, sosiaalisen ja vuorovaikutuksen alueet. Muotoilualan menetelmien käyttö mahdollistaa työskentelyn erilaisten toimijoiden välillä sekä sen visualisointi- ja tutkimusmenetelmät auttavat eri näkemysten kohtaamisessa. Tämä on kyläsuunnittelun kannalta merkittävää, koska yhteisö koostuu monenlaisista toimijoista.

Palvelumuotoilu on konkreettista toimintaa, joka yhdistää tarpeita, odotuksia ja tavoitteita. Aineettomat osat palvelusta voidaan tuoda esille hahmomalleilla ja visualisoinneilla. Prosessiin on hyvä osallistaa mahdollisimman kattavasti tapahtumassa mukana olevat osapuolet, sitouttamalla heidät yhteistoimintaan jo suunnitteluvaiheessa. (Tuulaniemi 2011, 25–28.)

Tunnetuin palvelumuotoilun prosessia kuvaava malli on vuonna 2005 Design Counciliin julkaisema ”Double Diamond Process”. Malli kuvaa kehitystyön aikana hioutuvia kahta timanttia. (Design Council 2025.) Tuplatimantti hahmottaa, kuinka muotoilussa ensin tarkennetaan asiakastutkimuksen avulla ratkaistavaa ongelmaa. Tämän jälkeen ideoidaan konseptoitavaa ratkaisua. Tässä opinnäytetyössä kyläsuunnitelman laatimista tukevat toimenpiteet ja siihen sisältyvät konkreettiset toimet muokkivat tätä mallia.

Kuva 3 Tuplatimantti kuvaa palvelumuotoilun vaiheet. (Helsingin Kaupunki 2025; Design Council 2025.)

Kyläsuunnittelussa laajat teemat kannattaa jakaa pienempiin osa-alueisiin. Muotoiluajattelu mahdollistaa sen, että näihin osakokonaisuuksiin etsitään ratkaisuja ensin itsenäisesti, jonka jälkeen saadut tulokset yhdistetään kokonaisratkaisuksi (Tuulaniemi 2011, 58). Näin syntyneitä ratkaisuja on mahdollista kirjata suoraan kyläsuunnitelmaan.

Palvelumuotoilumenetelmät auttavat myös tarkastelemaan nykyistä toimintaa siten, että on mahdollista havaita sen kehityskohtia. Näin menetelmät toimivat myös muutosjohtamisen työkaluina. Palvelumuotoiluprosessi kuten muutkin muutosprosessit vaativat onnistuakseen sen, että syntyneet innovoinnin tulokset jäävät elämään prosessin päätyttyä. (Mäkinen 2018, 78.)

Tässä opinnäytetyössä tuplatimantti toteutui niin, että ensimmäiseksi tutkin kylän tilannetta toteuttamalla kyläkyselyn. Kyselyn tuottaman aineiston analysointi tarkensi ymmärrystä. Yhteenvedon laadinnan jälkeen toteutin työpajan, jossa ideoitiin ratkaisuja tarkennettuun ongelmaan. Hyödynsin työpajan tuottamaa tietoa luodessani yhteisöllisen kalenterikonseptin.

4 KYLÄKYSELY

Aloitin opinnäytetyönprosessin toteuttamalla kyläkyselyn, jonka tarkoitus on kartoittaa kyläsuunnitelman lähtökohdat. Kyselyllä selvitetään mitä kyläläiset tarvitsevat kylälleen ja mitä olemassa olevaa he arvostavat. Samalla tiedustellaan kyläläisten toiveita, tarpeita ja innokkuutta yhteisten asioiden hoitamiseen. Kyselyn myötä on mahdollista löytää myös uusia aktiiveja kehitystyöhön mukaan. (Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry n.d.)

Kyläkysely kannattaa luoda sähköisesti, jolloin se tavoittaa myös vapaa-ajan asukkaat. Sähköisen lomakkeen rinnalle voi harkita myös paperilomaketta, jotta saavutetaan myös heidät, jotka eivät käytä sähköisiä viestimiä. (Keski-Suomen Kylät ry 2025.)

4.1 Kyselylomake

Kysely ja kyselylomake ovat osa kyläläisten aktivoimista ja osallistamista kylätoimintaan. Ihmisten osallistumista lisää kokemus siitä, että heidän mielipiteitään ja ajatuksiaan arvostetaan. Arvostaminen näkyy siinä, että kyselyn kysymykset on laadittu monipuolisesti arkeen liittyvistä osa-alueista. (Lahtinen & Vehmasto 2005.)

Sähköisiä kyselytyökaluja on useita. Näillä kyselylomake on helppo laatia ja muokata juuri oman kylän tarpeisiin. Tässä työssä työkaluksi valikoitui yhdistystoimintaan hyvin sopiva, ilmainen ja helppokäyttöinen Google Forms. Lisäksi Koskenpään palvelupisteissä oli saatavilla paperilomakkeita palautuskuorineen, jotta oli mahdollista tavoittaa myös heidät, jotka eivät käytä sähköisiä viestimiä.

Kyläkysely toimii yleiskyselynä kylän asioista. Kerättyä tietoa voidaan myöhemmin täydentää uusilla kyselyillä tai haastatteluilla. Nämä voivat kohdistua esimerkiksi johonkin kyläsuunnitelmaan nousevista toimenpiteistä ennen niiden varsinaista toteutusta. (Lahtinen & Vehmasto 2005.)

4.1.1 Kyselyn saateteksti

Laadin kyselyn alkuun saatetekstin, jonka tarkoitus on antaa vastaanottajalle perustiedot kyselystä sekä motivoida vastaamaan. Tekstissä ilmeni kyselystä ja kyläsuunnittelutyöstä vastaavat organisaatiot. Lisäksi tekstissä ilmoitettiin ajankohta kyläiltpäivälle, jossa kyselyn tulokset julkaistaan ja päätetään, kuinka jatketaan kohti kyläsuunnitelmaa. Saateteksti sisälsi maininnat, että kyselyn tietoja käytetään ainoastaan kyläsuunnitelman tekemiseen eikä tietoja luovuteta eteenpäin. Tässä kohdassa kerrottiin myös, että kyselyn toteutus on osa opinnäytetyötä, johon liitettävät tiedot ovat koonnettuja, yksittäisiä vastauksia ei tulla julkaisemaan. Lisäksi saatetekstistä selvisi, että kyselyyn voi vastata nimettömästi, mutta halutessaan voi jättää yhteystietonsa.

4.1.2 Kyläkyselyn 2025 kysymykset

Kysymyksiin sain mallia Keski-Suomen Kylät ry:n alueella tehdyistä kyläkyselyistä. Koskenpään kysymykset pyrin laatimaan monipuolisesti liittyen elinvoimaan, asumiseen, harrastamiseen, tiedottamiseen sekä kehittämiseen. Myös vapaalle sanalle oli tilansa. Kun olin laatinut kyselylomakkeen (liite 1), kävin siitä keskustelua Koskenpää ry:n hallitusten jäsenten kanssa. He toivoivat pieniä tarkennuksia kiinteistöjä ja palveluita koskeviin kysymyksiin, jotka toteutin.

Kyläkyselyssä vastaajien taustatiedot eivät ole tärkeitä, koska tuloksista ei ole tarkoitus tehdä pitkälle meneviä päätelmiä erilaisten jakaumien avulla (Lahtinen & Vehmasto 2005). Koskenpään

kyläkyselyssä halusin selvittää poikkeavatko vakituisten- ja vapaa-ajan asukkaiden vastaukset toisistaan. Tämän takia taustakysymys koski asumista Koskenpäällä. Monivalintakysymyksen vastausvaihtoehtoina olivat: Vakituisesti, Kesäisin, Kausittain, Osittain, eli olen monipaikkainen, Naapurikylässä, Vierailen vain sekä En asu vielä, mutta olisin kiinnostunut löytämään kodin.

Kyselyn tarkoitus oli tuottaa aineistoa kyläsuunnittelun tueksi. Tätä tarkoitusta varten asetettiin kysymykset siitä, mikä on parasta ja parannettavaa Koskenpäällä. Lisäksi haluttiin selvittää mitä palveluita vastaajien mielestä Koskenpäällä tulisi olla, jotta asiaan voidaan reagoida kyläsuunnitelmaan kirjattavilla toimenpiteillä.

Vastaajille tarjottiin mahdollisuus ilmaista halukkuutensa oman osaamisen jakamiseen, joko yritystai harrastustoiminnan kautta kahdella eri kysymyksellä. Kyselyn haluttiin tuottavan tietoa siitä, millaista toimintaa kylälle halutaan. Tämän asian selvittämiseksi laadittiin monivalintakysymys, jonka vaihtoehtoina olivat: Liikunta/Ulkoilu, Käsityö/Askartelu, Opintopiiri, Yhdessäoloa, Toimintaa lapsille, Toimintaa nuorille, Toimintaa ikäihmisille, Kulttuuritapahtumia esim. näytelmiä, musiikkia, kyläjuhlia sekä Yhteisretkiä. Tämän lisäksi vastaajan oli mahdollisuus tarkentaa kohtaa vapaalla tekstillä.

”Osallistun mielelläni kylätoimintaan” - kysymys muistutti siitä, että jokainen voi halutessaan osallistua toimintaan sekä kartoitti halukkuutta yhteiseen tekemiseen. Monivalintakysymyksen vaihtoehtoina olivat: Aktiivisesti (hallitus, kehittäminen), Satunnaisesti talkoisiin, Satunnaisesti tapahtumiin, Minulla ei ole mahdollisuutta osallistua kylätoimintaan sekä Minua ei kiinnosta osallistua kylätoimintaan.

Viestintään liittyvällä monivalintakysymyksellä haluttiin selvittää, mihin viestintäkanavaan kannattaa panostaa kylän tapahtumista ja toiminnoista ilmoitettaessa. Vastausvaihtoehtoina olivat: Vaihtoehtoina: Facebook, Instagram, Ilmoitustaulu, Kylän info-tv, WhatsApp, Sähköposti, Tiedotuslehtinen, Nettisivut sekä Muu.

Koskenpää ry:ssä on tehty aktiivista työtä uusien asukkaiden saamiseksi kylälle. Tässä kyselyssä vapaana olevia kiinteistöjä kartoitettiin kysymyksillä, joissa oli mahdollisuus ilmoittaa, jos omistaa kiinteistön, tontin tai metsäpalstan ja on aikeissa myydä tai vuokrata sitä. Kysymysten yhteydessä mainittiin, että Koskenpää ry:n toimesta kohteen markkinointi voidaan asiakkaan niin halutessa hoitaa myös hiljaisesti siten, että kohdetta ei tuoda julkisuuteen, vaan siitä tarjotaan tietoja vain potentiaalisille asiakkaille. Asumiseen liittyi myös kysymys, jolla haluttiin selvittää, ovatko vapaa-ajan asukkaat harkinneet kiinteistönsä muuttamista vakituiseksi asunnoksi.

Kysymyksissä osaamisen jakamisesta, kylätoimintaan osallistumisesta sekä kiinteistöihin liittyvissä kysymyksissä oli mahdollista jättää yhteystiedot heti vastauksen yhteyteen. Viimeiseen avoimeen kysymykseen vastaaja saattoi kirjoittaa teemalla: Haluan sanoa vielä tämän.

4.1.3 Kyläkyselyn julkaisu ja tiedottaminen

Kysely julkaistiin verkossa Google Forms -alustalla ja se oli avoinna 4.-18.3.2025. Koskenpäällä paperisia kyselylomakkeita palautuskuorineen oli saatavissa viidestä toimipisteestä. Näin oli mahdollista tavoittaa ihmisiä, jotka eivät käytä sosiaalista mediaa.

Tietoa kyselystä ja 30.3.2025 pidetystä Kyläiltapäivästä, missä tulokset julkaistiin, jaettiin sosiaalisessa mediassa paikallisissa ryhmissä sekä Jämsän kaupungin sivuilla. Kyselystä ja

Kyläiltapäivästä muistutettiin sosiaalisen median kanavissa useasti. Tämä toiminta aktivoi selvästi palautusten jättämistä.

Kyläkyselystä ja Kyläiltapäivästä laadittiin mainos, joka sisälsi suoran QR-koodin kyselyyn. Tätä jaettiin kylän ilmoitustauluille. Lisäksi paikallislehti Vekkari julkaisi jutun kyläkyselystä ensin verkkolehdessä ja myöhemmin seuraavalla viikolla painetussa versiossa.

4.2 Kyläkysely koululaisille

Halusin saada myös lasten äänen kuuluviin kyläsuunnitelmaa varten ja ehdotin Koskenpää ry:lle, että laatisin koululaisille oman kyläkyselyn. Ideani sain kannatusta ja lähdin suunnittelemaan tätä versiota.

Kun kysely täytetään koulussa, oppilaat saattavat ajatella tilannetta kokeeksi. On tärkeää kertoa lapsille, ettei kysely ole koe, eikä kyseessä ole oikeita tai vääriä vastauksia. Vastaajien ikä tulee ottaa huomioon kysymysten muotoilussa ja niiden määrässä. Mitä nuorempia lapset ovat, sitä lyhyempi kyselyn tulee olla. Kysymysten tulee olla selkeitä ja lyhyitä, ja niissä on käytettävä kieltä, jonka lapsi ymmärtää. (Xamk 2022.)

Koululaisten kyselyn muokkasin aiemmin tekemästäni laajemmasta kyselystä. Otin mukaan vain kysymykset, joihin lasten on helppo vastata ja muotoilin niiden kielen lapsille sopivaksi. Halusin kuitenkin säilyttää kysymysten samankaltaisuuden laajempaan kyselyyn nähden, jotta tuloksia on helpompaa käsitellä yhdenvertaisesti analysointi vaiheessa.

Koululaisten haluttiin kertovan mikä on parasta ja mitä parannettavaa Koskenpäällä on. Myös kysymykset tarvittavista palveluista, halukkuudesta oman osaamisen jakamisesta, viestintä kanavista sekä harrastustoiminnasta otettiin mukaan (liite 2).

Kysely julkaistiin Google Forms -työkalulla ja se oli avoinna pääkyselyn kanssa yhtä aikaa. Opettajille laadin saatekirjeen ja sovimme johtajaopettajan kanssa, että he tulostavat paperilomakkeita tarvittaessa.

Pienimmät 1–2 luokkalaiset kävivät kyselyn läpi keskustellen luokassa ja heidän opettajansa kirjasi vastaukset nettilomakkeelle. Isommat oppilaat vastasivat kyselyyn verkossa, lisäksi paperilla vastauksia palautettiin 9 kappaletta. Koskenpään kyläkoulussa oppilaita on 32 ja vastauksia tuli kaikkiaan 28, joista yksi siis 1–2 luokkalaisten yhteinen. Laadin koululaisten vastauksista samankaltaisen yhteenvedon (liite 3), kuin laajemmasta kyläkyselystä.

5 KYLÄKYSELYN TULOKSET

Kyselyihin tuli kaikkiaan 82 vastausta, joista 24 koululaisilta. Aineistoa tullaan kokonaisuudessaan hyödyntämään Koskenpään kyläsuunnitelman laatimisessa. Esittelin yhteenvedon Kyläiltapäivässä, johon kaikki olivat tervetulleita. Koskenpää ry jakoi kutsua tilaisuuteen sosiaalisen median kanavissa. Tämän lisäksi mainos, jossa kerrottiin kyselystä ja toivottiin tervetulleeksi Kyläiltapäivään, oli nähtävillä kylän ilmoitustauluilla.

5.1 Kyläkyselyn yhteenvedon tekeminen

Kyläkyselyn yhteenvedo valmistellaan yleisen kokouksen käsittelyyn, eikä siitä ole tarkoitus tehdä tarkkoja tilastollisia analyyseja tai prosenttijakaumia. Koottu aineisto arvioidaan yhteisöllisesti ja sieltä poimitaan ne asiat, jotka yhteisesti tuntuvat tärkeimmiltä kylän tulevaisuuden suhteen. (Lahtinen & Vehmasto 2005.)

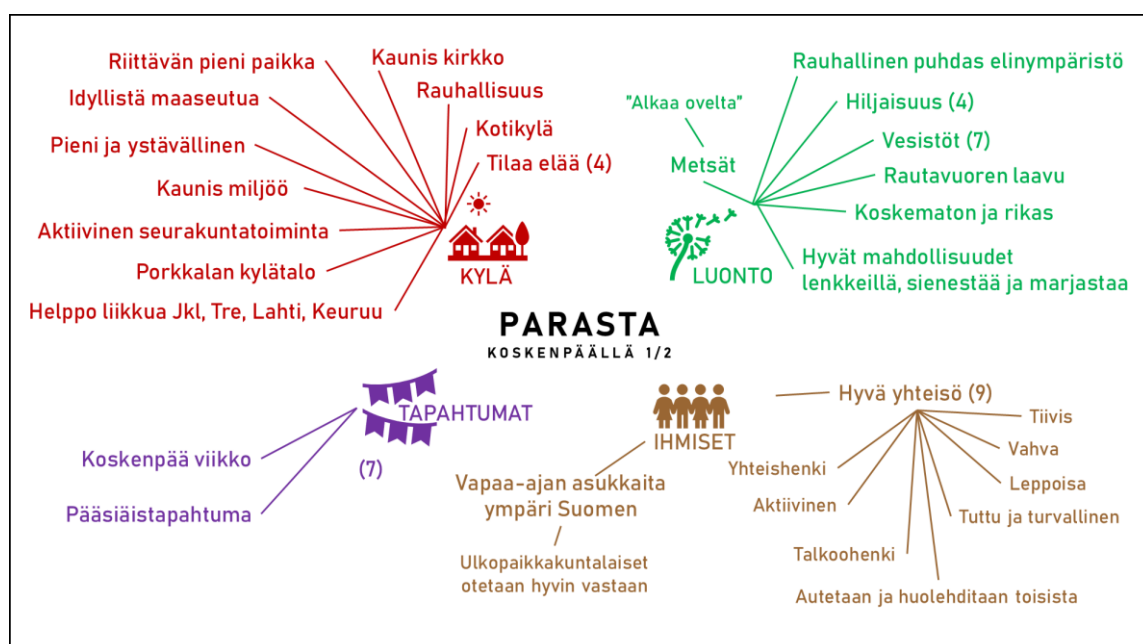
Vastauksia Koskenpään kyläkyselyihin tuli yhteensä 82. Tämä on Keski-Suomen Kylät ry:n toiminnanjohtaja Reena Luukkanen-Abbeyn (2025) mukaan hyvä määrä kylän väkilukuun suhteutettuna. Koska kyselyn aineistoa käsitellään yhteisöllisesti, samalla sopien mihin toimenpiteisiin sitoudutaan, kyselyn palautusprosentti ei ole samalla lailla merkitsevä kuin on silloin, jos aineistosta tehtäisiin tilastollisia analyyseja. (Lahtinen & Vehmasto 2005).

Yksityiskohtainen vastausten yhteenvedo on raskas läpikäytävä, jonka takia tulosten esitysmuotoon tulee kiinnittää huomiota. Mind map -muodossa teemojen asiat esitetään samanarvoisesti ilman tärkeysjärjestystä. Jos tämän esitysmuodon sijaan käytetään listoja, joihin samat asiat luetellaan, niin listaan muodostuu aina, tahtomattakin, tärkeysjärjestys. Miellekartta on myös osallistamista edistävä esitysmuoto, koska jokainen voi poimia kartalta itselleen tärkeät asiat ja siten nostaa ne yhteiseen keskusteluun. Vasta tämän keskustelun on tarkoitus järjestää teemat sekä asiat tärkeysjärjestykseen. (Lahtinen & Vehmasto, 2005.) Lisäsin teemoihin vastauksissa esiintyvien mainintojen määrän, mikäli sama vastaus oli selkeästi esiintynyt kolme kertaa tai useammin. Näin sain tuotua esille ne seikat, jotka saivat enemmän kannatusta, kuitenkin luomatta tärkeysjärjestystä.

Kyläkyselyn aineistoa analysoidessa nousi esille selkeitä otsikoita, joiden alle vastaajien huomiot sijoituivat. Laadin näille otsikoille visuaaliset kuvakkeet selkeyttämään esitystä. Kokosin aineiston ensin paperille luonnosmaisesti miellekartaksi, jonka jälkeen laadin yhteenvedon Power Pointilla (liite 4). Pyrin saamaan kunkin kysymyksen vastausten koonnin yhdelle dialle, mutta joidenkin kysymysten vastaukset jakautuivat useiden otsikoiden alle, jolloin jaoin näiden esittämisen kahteen osaan kokonaisuuden selkeyden säilyttämiseksi. Lisäksi jaoin esitettävän diasarjan vielä niin, että yksi otsikko mainintoihin tuli kerralla näkyviin.

Kuva 4 Kyläkyselyn vastausten otsikointia.

Kuva 5 Esimerkki Mind map -mallisesta yhteenvedosta.

5.2 Kyselyn yhteenveto

Varsinaiseen kyselyyn vastauksia tuli lähes saman verran kesä- ja kausiasukkailta (26) sekä vakituisesti asuvilta (25). Vastaajista kuusi ilmoitti vain vierailevansa kylässä ja yksi kertoi asuvansa naapurikylässä. Koululaisille suunnatussa kyselyssä asumiseen liittyvää taustatietoa ei kysytty, koska oletus on, että he asuvat Koskenpäällä vakituisesti.

"Mikä on parasta Koskenpäällä?"- kysymyksen vastaukset jakautuivat teemoittain: ihmiset, kylä palvelut, luonto, koulu, yhdistykset ja tapahtumat. Eniten korostuivat sanat luonto 27 kertaa, rauhallisuus 18, ihmiset 17 sekä koulu 14 kertaa. Luonnosta mainittiin mm. sen koskemattomuus,

monipuolisuus, hyvät ulkoilumahdollisuudet sekä vesistöt. Yhteisöä kuvattiin mm. tiiviiksi, vahvaksi, leppoisaksi, aktiiviseksi sekä auttavaiseksi. Vakituiset asukkaat arvostivat pientä rauhallista kylää, jossa on tilaa elää, kun taas kausiasukkaat pitivät Koskenpäällä järjestettävistä tapahtumista, joista erikseen mainittiin Koskenpää-viikko sekä Pääsiäistapahtuma. Paikallisia palveluita pidettiin hyvänä sekä sitä, että kylällä on paljon yrittäjyyttä.

Kehityskohteita Koskenpäältä vastaajat löysivät lähes samoista teemoista, kuin mitkä nousivat parhaita asioita kuvattaessa. Nämä teemat olivat: ihmiset, kylä, palvelut, koulu, harrastukset, yhdistykset ja viestintä. Nykyisten palveluiden säilyttäminen, teiden kunnossapidon ja keskustan viihtyvyyden parantaminen sekä toive uusista asukkaista nousivat esille kylän kehittämistarpeista. Jämsässä kyläkoulujen lakkautuskeskustelua on käyty jo pitkään. Tämä näkyi vastauksissa, joissa koululle toivottiin työrauhaa ja koulurakennuksen käytön lisäämistä kouluajan ulkopuolella. Lisäksi pohdittiin olisiko yksityisen, yhdistyksen tai säätiön pitämälle koululle tilaa. Koulun opetussuunnitelmassa voisi olla painotus esimerkiksi luontoon. Harrastustoiminnan lisäämiseksi esitettiin yhteistä kylätupamaista kohtaamispaikkaa ja kuntosalia. Lisäksi satamiin ja uimarannalle toivottiin parannuksia. Aineistosta nousi esille tarve lisätä yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä eri yhdistysten välillä. Viestinnän kehityskohdiksi mainittiin Jämsän kaupungin kanssa käytävän keskustelun tärkeys sekä toive asuntojen ja yhdistysten toiminnasta tehokkaammasta markkinoinnista. Yhteisön jäseniä kannustettiin olemaan ylpeitä kylästä sekä kiinnittämään huomioita somekäyttöön. Koululaiset kaipasivat lisää palveluita, kerho/oleskelutilaa sekä kerhotoimintaa.

Kysymykseen ”Mitä palveluita Koskenpäällä tulisi olla?”, huomattavan suuri osuus vastaajista, eli 47% (39) mainitsi kaupan. Seuraavaksi eniten vastauksissa esiintyivät terveyspalvelut (23), koulu (21) sekä kirjasto (11). Kahdeksan vastaajaa oli sitä mieltä että, nythän on jo kaikki tarvittavat palvelut. Myös apteekki, kahvila, päiväkotit, seurakunnan toiminta, posti sekä hyvinvointipalvelut koettiin tarpeelliseksi. Koululaisten aineistossa terveyspalvelut mainittiin peräti 30 % vastauksista. Kauppa kuului kuuden vastaajan mielestä kylälle ja koulu, kirjasto, apteekki, nuorisotila ja uimahalli mainittiin kukin 3 kertaa.

Osaamisen jakaminen ei innostanut yhteisön jäseniä. Tätä kuvasi hyvin vastaus ”Nykyään ei uskalla osallistua mininkään toimintaan, kun heti nakki napsahtaa, eikä tehtävästä pääse ikinä eroon”. Koululaisten vastauksista taas tuli esille muutamia kerhovaihtoehtoja, mutta myös maininta, että kerhon pitäminen olisi hauskaa, mutta siinä on iso työ. Tähän mahdollinen ratkaisu tuli toisessa vastauksessa, jossa esitettiin, että oppilaat voisivat pitää kerhoja vanhempiensa tai muiden aikuisten kanssa.

Monivalintakysymyksen ”Minkälaista toimintaa, haluat kylälle?” vastausten perusteella kylälle haluttiin selvästi eniten kulttuuritapahtumia kuten teatteria, musiikkia ja kyläjuhlia. Täydentävissä vastauksissa harrastuksista mainittiin lajikohtaisia liikuntamuotoja, kädentaitojen työpajoja sekä erilaisia tapahtumia. Edellisenä kesänä toiminut Koskenpään Paja mainittiin neljässä vastauksessa hyväksi esimerkiksi siitä, millaista toimintaa kylälle kaivataan. Lisäksi peräänkuulutettiin yhteistä Koskenpää henkeä, joka saa ihmiset liikkeelle, kun jotain järjestetään.

Kylätoiminnassa kiinnosti eniten satunnaisesti tapahtumiin ja talkoisiin osallistuminen. Vain kaksi vastaajaa kertoi, ettei yhteiseen toimintaan osallistuminen kiinnostaa ollenkaan.

Kylän tapahtumista ilmoittamiseen paras tapa aineiston mukaan on Facebook, koululaisten mielestä kylän ilmoitustaulut. Myös nettisivut, kylän info-tv, WhatsApp sekä Instagram mainittiin muita tehokkaampina viestintäkanavina.

Kiinteistöjä koskevien kysymysten perustella Koskenpäällä on vähän vapaita kiinteistöjä, joita ollaan valmiita myymään tai vuokraamaan. Kysely tuotti muutamia yhteydenottoja, joissa oltiin kiinnostuneita hiljaisen markkinoinnin mahdollisuudesta. Yhdeksän vastaajaa kertoi harkinneensa vapaa-ajan asunnon muuntamista vakituiseksi asunnoksi. Seuraavat sitaatit on poimittu ”Haluan sanoa vielä tämän” – kohdan vastauksista:

”Kylän palveluiden ylläpitäminen, nykyisten palveluiden monipuolinen käyttäminen. Yhteisöllisyys on tärkeää, ei riitely.”

”Kiitos kaikille kylän toimijoille ja aktiiveille. Olette kultaakin kalliimpia.”

”Toimijoiden tulisi puhaltaa yhteen hiileen, nykyisen kahden kerhon sijaan.”

”Hyvä juttu, että kylää kehitetään! Uskon, että muuttoliike tulee kääntymään maalle hyvinkin pian.”

6 TYÖPAJA

Opinnäytetyössäni kyläkyselyn tulosten yhteenvedon laadinnan jälkeen seurasi palvelumuotoiluprosessin vaihe, jossa ideoidaan ratkaisuja. Kyläkyselyn aineistosta nousi esille monia teemoja, joita tulee ottaa huomioon Koskenpään kyläsuunnitelman laatimisessa. Näitä teemoja olivat esimerkiksi yhteisöllisyyden lisääminen, huoli koulun tulevaisuudesta, kylän viihtyvyyden lisääminen sekä viestintään liittyvät seikat.

Työpaja toteutettiin esille nousseiden teemojen ohjaamana Kyläiltapäivässä, kyläsuunnitelman tulosten esittelyn jälkeen. Tällä työskentelytavalla osallistujille saatiin kokemus siitä, että he ovat tärkeässä roolissa oman kylänsä kehittämisessä. Niinimäki ja Bäckman (2013, 115) kuvaavat asukkaiden aktiivisuuden merkitystä seuraavasti,

Hyvä naapurusto on aktiivinen paikka. Ihmisten saaminen mukaan asuinalueensa kehittämiseen on osallistumiseen perustuva oppimisprosessi, joka painottaa käytäntöä: oppimista tekemällä, sen oppimista, kuinka olla aktiivinen osa omaa yhteisöä, sekä merkityksen luomista jokapäiväisten kokemusten ja käytäntöjen kautta. Asukkaiden oman aktiivisuuden kautta naapurusto muuttuu luottamuksen, ilon ja jakamisen alueeksi. Tämä parantaa naapuruston sosiaalista hyvinvointia.

6.1 Työpajan suunnittelu

Aloitin työpajan suunnittelun tutustumalla eri lähteiden kautta useisiin palvelumuotoilun menetelmiin, jotka sopivat työpajatyöskentelyyn. Työpajan suunnittelulle toi haasteita se, että olimme sopineet koko tilaisuuden maksimijaksi 1,5–2 tuntia, eikä kyläkyselyn tulosten esittelyn aiheuttaman keskustelun tarvetta voinut ennustaa. Mielestäni tämä käytävä keskustelu oli tärkeää kyläsuunnitelman laatimisen kannalta ja siksi sille oli annettava aikansa. Toinen asia, jota en suunnittelu vaiheessa tiennyt oli, että kuinka monta henkilöä tilaisuuteen saapuu, koska kutsu oli kaikille avoin. Arvioin osallistujia tulevan 6–20.

6.1.1 The Community Canvas - menetelmä

The Community Canvas on menetelmä, joka avulla voidaan analysoida ja kehittää yhteisöä. Menetelmä tunnistaa tärkeät perusteemat (identiteetti, kokemus ja rakenne) ja ohjaa kysymään oikeita kysymyksiä. Tästä laajasta 17 teemaisesta työpohjasta on tehty myös suppeampi versio, jossa käsitellään 9 eri teemaa. (Pfortmüller, Luchsinger & Mombartz 2017.)

Tämän menetelmän kysymysten avulla paneudutaan yhteisön tarkoitukseen, identiteettiin, arvoihin, sääntöihin ja viestintään. Lisäksi päästään pohtimaan minkälaisia rooleja jäsenillä on, millaisilla mitareilla menestystä määritellään, kuinka yhteisöä hallinnoidaan sekä mitä sellaista yhteisössä tapahtuu toistuvasti, joka auttaa sitä saavuttamaan tavoitteet. Kysymykset on suomentanut Piritta Syrjälä. (Pfortmüller, Luchsinger & Mombartz 2017.)

Yhteisön Nimi **Minimi Toteuttamiskelpoinen Yhteisö**   Check out the full Community Canvas [here](#)

<p>1. Tarkoitus Miksi yhteisö on olemassa? Vastaukseksi tähän</p>	<p>3. Arvot Mitkä 3 periaatetta ovat meille tärkeitä? ...</p>	<p>5. Kokemus Mitä sellaista tapahtuu yhteisössä toistuvasti, joka auttaa meitä saavuttamaan tavoitteemme ja ilmaisemaan arvomme toiminnassa? Mieti myös perehdytystä: miten kokemus yhteisössä alkaa?...</p>
<p>2. Identiteetti Kenelle tämä yhteisö on ja millainen on meidän valintaprosessi? ...</p>	<p>4. Menestyksen määritelmä Seuraavan 12 kk aikana, mitkä ovat 3 mittaria, jotka määrittävät meidän menestyksen? ...</p>	<p>8. Hallinto Miten me teemme päätökset? Kuka voi päättää mistäkin? ...</p>
<p>6. Roolit Millaisia rooleja jäsenillä voi olla yhteisössämme? Mikä on antamisen ja saamisen suhde? ...</p>	<p>7. Säännöt Mitkä ohjeet ja rajat auttavat meitä saavuttamaan tarkoituksemme ja edustavat arvojamme? ...</p>	<p>9. Viestintä Mitkä ovat yksinkertaisimmat viestintäkanavat meille? Mikä on hyvä rytmi? ...</p>

Kuva 6 Community Canvas -minimalli (Pfortmüller, Luchsinger & Mombartz 2017.)

Mukaillen Community Canvas -minimimallia, laadin suppeamman ”Meidän kylämme” työpohjan. Yksinkertaiseen, helposti lähestyttävään malliin muotoilin kysymykset niin, että ne muodostavat kyläsuunnittelua tukevan kokonaisuuden. Kyläkyselyn aineistosta nousi esille viestinnän tärkeyden lisäksi se, että omasta kylästä tulisi olla ylpeä. Tämän takia koin tarpeelliseksi ottaa mukaan kylän viestintään sekä brändiin liittyvät kysymykset. Muut kysymykset auttavat pohtimaan yhteisön arvoja, sääntöjä, menestyksen mittareita sekä yhteisön kokemusta.

Meidän kylämme

<p>1. ARVOT Mikä on meille yhteisönä tärkeää?</p>	<p>3. BRÄNDI Miten yhteisö ilmaisee itseään?</p>	<p>5. KOKEMUS Mitä sellaista tapahtuu yhteisössä toistuvasti, joka auttaa meitä saavuttamaan tavoitteemme ja ilmaisemaan arvomme toiminnassa?</p>
<p>2. SÄÄNNÖT Mitkä ohjeet ja rajat auttavat meitä saavuttamaan tarkoituksemme ja edustavat arvojamme?</p>	<p>4. VIESTINTÄ Mitkä ovat yksinkertaisimmat viestintäkanavat meille? Mikä on hyvä rytmi?</p>	<p>6. MENESTYKSEN MÄÄRITELMÄ Seuraavan 5 vuoden aikana, mitkä ovat 3 mittaria, jotka määrittävät meidän menestyksen?</p>

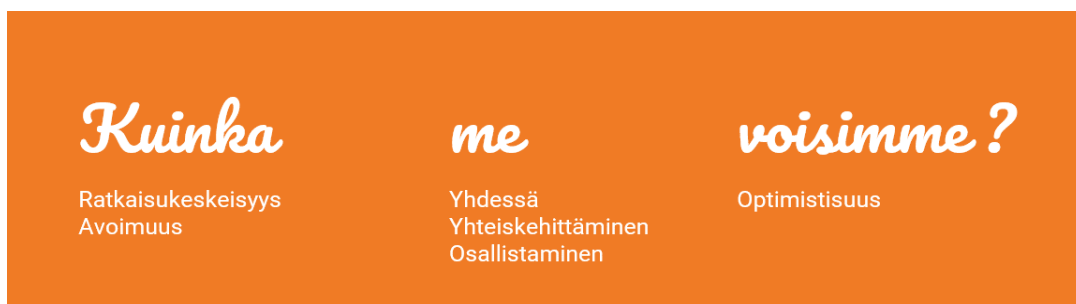
Kuva 7 Meidän kylämme -malli

Havaitsin kuitenkin, että tämäkin malli on liian laaja käsiteltäväksi tulevan työpajan resursseilla, joten päätin olla käyttämättä sitä tässä tilanteessa. Työpohjan avulla on mahdollista tuottaa arvokasta tietoa kyläsuunnitteluun, joten ”Meidän kylämme” -mallia tullaan hyödyntämään Koskenpäällä myöhemmässä vaiheessa.

6.1.2 ”Kuinka me voisimme?” - menetelmä

”Kuinka me voisimme?” – kysymyksen asettelu on yksinkertainen, samalla tehokas palvelumuotoilun menetelmä, joka kannustaa osallistujia virittäytymään ideointiin ja näin löytämään erilaisia vaihtoehtoisia ratkaisuja käsiteltävään ongelmaan. (Innanen 2020.)

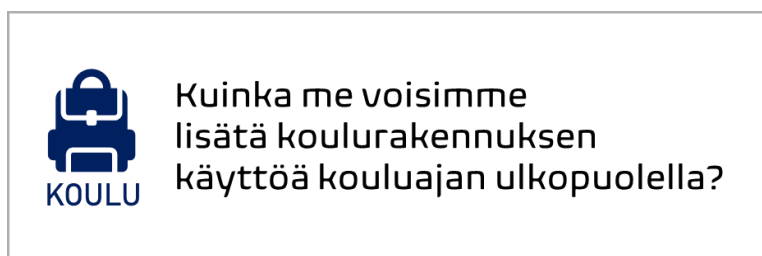
Tämän menetelmän avulla työpajassa on mahdollista ideoida kyläkyselystä nousseisiin ongelmiin ratkaisuja niin, että ne aidosti palvelevat kyläyhteisön tarpeita.

Kuva 8 Kysymykseen sisältyy useita palvelumuotoilun periaatteita (Innanen 2020.).

Hyvä ”Kuinka me voisimme?” – kysymys ei ole liian laaja, jotta kysymykseen olisi helppo antaa vastaus kerralla. Toiseksi kysymys ei ole liian suppea, jolloin se ei jätä tarpeeksi tilaa vastauksen vaihtoehdoille. Ja kolmanneksi se vielä kertoo, mikä on ongelma ja kenelle ratkaisuja ideoidaan, antaen samalla riittävästi tilaa erilaisille vaihtoehdoille. (Innanen 2020.)

Lähdin pohtimaan mahdollisia kysymyksiä ja niiden asettelua kyläkyselystä nousseiden teemojen pohjalta. Koska en voinut etukäteen tietää, kuinka paljon työskentelyyn jää aikaa, laadin viisi kysymystä eri aiheista: yhteishengestä, koulurakennuksen käytöstä, kylän viihtyvyydestä, kyläläisten osallistamisesta sekä viestinnästä. Näin minulla oli mahdollisuus valita työpajassa käsiteltävä kysymys tai kysymykset tilaisuudessa käydyin keskustelun jälkeen. Tein kysymyskortit, joissa oli samat teemakuvakkeet kuin kyläkyselyn tulosten esityksessä (liite 5).

Kuva 9 Esimerkki työpajan kysymyskortista.

6.2 Työpajan toteutus

Ennen kyläiltpäivän alkua olin järjestellyt tilan niin että kaikilta istumapaikoilta oli suora näkyvyys suurelle näytölle. Samalla varmistin, että työpajatyöskentelyä varten muodostui luontevasti kolmelle ryhmälle paikat.

Työpaja työskentelyyn purkuineen jäi aikaa alle puoli tuntia. Valitsin käsiteltäväksi teemaksi kyläläisten osallistamisen ja kysymyksen ”Kuinka me voisimme saada kyläläisiä osallistumaan yhteiseen toimintaan?” Nostin tämän ongelman käsittelyyn, koska yhteisöllisyyden ja yhteistyön lisääminen nousi esille kyläkyselyssä sekä tilaisuuden keskusteluissa. Lisäksi kyselyyn vastanneista yli puolet ilmoitti halukkuutensa osallistua satunnaisesti kylän talkoisiin ja tapahtumiin.

Paikalla oli 20 henkeä, jotka jaoin istumapaikkojensa läheisyyteen kolmeksi ryhmäksi. Kerroin, että työpajan tarkoitus on keskustellen etsiä vastauksia esitettyyn kysymykseen ja että vääriä vastauksia ei ole. Keskustelun ajaksi määritin 10 minuuttia, jonka jälkeen kootaan vastukset yhteen. Tässä vaiheessa osa oli jo lähdössä jo pois, mutta kun korostin, että keskustelu kestää vain kymmenen minuuttia, kaikki osallistuivat työskentelyyn.

Jaoin ryhmille kysymyskortit ja muistiinpanovälineet sekä varmistin samalla, että joku heistä toimii kirjurina. Oli mukavaa seurata, miten innokkaasti keskustelut lähtivät ryhmässä käyntiin. Muistutin työskentelyn loppuvaiheessa ajan kulumisesta ja tietenkin sen loppumisen. Lopuksi jokainen ryhmä esitteli vastauksensa ja kirjasin ne yhteisesti näkyville. Tämän jälkeen vielä varmistin, oliko vastaukset sellaisia, että ne yhteisesti hyväksytään. Kiitin osallistujia ja kerroin, että kaikki ovat tervetulleita osallistumaan kyläsuunnitelman laatimiseen, josta Koskenpää ry ottaa vetovastuun.

6.3 Työpajan tulos

Tiivistetysti työpaja tuotti seuraavia ajatuksia, ideoita ja havaintoja: Kyläläisille on tärkeää luoda halu osallistua, kokea osallisuus, joka vahvistaa kokemusta yhteisöön kuulumisesta ja näin kannustaa yhteiseen tekemiseen.

Huumorimielessä esitettiin osallistumiseen motivointikeinoina pakottamista ja kiristämistä. Kuitenkin nähtiin tärkeäksi innostaminen ja esimerkin näyttäminen, koska yhdessä tekeminen on kivaa. Talkoisiin voi tulla mukaan vain puhumaan pehmoisia, koska talkoot ovat myös yhdessäoloa. Hommia riittää kaiken kuntoisille, osallistumiselle ei siis ole kuntorajoitteita. Talkoisiin tai tapahtumiin osallistuminen ei tarkoita sitä, että joutuu aina tekemään ko. asiaa, kertakin riittää. Aktiivisuudesta tulisi palkita, esimerkiksi talkoolaisille kiitoksesi järjestettävä tapahtuma, jossa on ohjelmaa sekä ruokaa. Tekijöitä kannatta etsiä osaamiseen kohdennetuilla tiedusteluilla, jolloin saadaan asian osaaaja järjestelemään toimintaa. Lisäksi kaikesta tästä tiedottamiseen panostamien koettiin tärkeäksi.

Työpaja osoitti sen, että kylällämme on aktiivisia ihmisiä, jotka haluavat kehittää kyläämme ja toimia yhdessä. Tapahtumista ja talkoista tulisi saada infoa aikaisemmin ja viestinnässä tulisi huomioida myös talkoolaiset. Tämä helpottaisi heidän ilmoittautumistansa toimintaan mukaan sekä mahdollisesti tarvittavien kimpakyytien järjestämistä julkisen liikenteen puuttuessa.

7 TULOSTEN VIEMINEN KYLÄSUUNNITTELUUN

Kyläkyselyn tuottama aineisto on olennainen osa onnistuneen kyläsuunnitelman laatimista. Tästä kootusta aineistosta yhteisöllä on mahdollisuus valita tärkeimmät konkreettiset toimenpiteet, joihin ryhdytään seuraavan viiden vuoden aikana. Kun Koskenpään kyläsuunnitelma on valmis, se kirjataan Kylämme.fi palveluun. Palveluun tallennettavat suunnitelmat ovat edustavan näköisiä ja helposti käytettäviä. Maksuton sovellus mahdollistaa myös helpon tavan luoda kylälle omat verkkosivut.

Kyläsuunnitelmasta vetovastuu Koskenpäällä on kyläyhdistyksellä. Kyläiltapäivässä kuitenkin ehdotettiin, että minä lähtisin ohjaamaan prosessia. Kyläsuunnitelman laatiminen aikataulutetaan kyläyhdistyksen toukokuussa pidettävän vuosikokouksen jälkeen. Työskentelyyn on tarkoitus järjestää kaksi tai kolme kaikille avointa työpajaa ja tämän jälkeen vielä muutama tapaamien kirjaamiseen osallistuvien henkilöiden kanssa. Työpajoissa tullaan hyödyntämään laatimiani materiaaleja, ”Meidän kylämme” työpohjaa sekä kysymyskortteja.

Lisäksi tässä työssä luomani kyläkyselyn tulosten esitystapa herätti kiinnostusta Keski-Suomen Kylät ry:ssä. Tulen esittelemään Koskenpään kyläkyselyn mallina heidän järjestämäänsä, kansainvälisen Tule, elä ja jää – hankkeen etätyöpajassa, jonka aiheena ovat kyläkyselyt ja kyläkortit.

Monet konkreettiset toimenpiteet, jotka nousivat työssä esille, sopivat osaksi kehittämishanketta. Tällaiseen hankkeeseen on mahdollista saada Leader-rahoitusta. Leader-toiminta perustuu siihen, että paikalliset ihmiset tietävät itse parhaiten, miten omaa kotiseutua tulisi kehittää. Rahoitus tulee EU:n maaseuturahastosta. Jämsän alueella rahoituksen myöntää Vesuri-ryhmä. Aionkin tuoda tämä hankeajatuksen esille, koska näin saisimme lisäresursseja kylän kehittämiseen.

Yhteisöllinen kalenteri

Työpaja tuotti tiedon siitä, että yhteisössämme on aktiivisia ihmisiä, jotka haluavat tehdä yhdessä hommia. Tapahtumista ja talkoista tulisi saada enemmän tietoa talkoolaisten näkökulmasta. Tämä helpottaisi talkoolaiseksi ilmoittautumista sekä mahdollisten kimppekyytien järjestämistä. Tarvitaan siis palvelu, joka saattaa yhteen tapahtuma järjestäjät, yhteistyökumppanit ja talkoolaiset.

Suunnittelin yhteisöllisen kalenteri konseptin. Kalenteriin merkittävät tapahtumat on värikoodattu kolmella värillä, sen mukaan onko tapahtuma vasta suunnitteilla, onko se päätetty järjestää ja kaivataan yhteistyökumppaneita vai onko tapahtuma jo valmis.

Kalenteri on helposti saatavilla verkossa. Muokkaamiseen tarvitaan tunnistautuminen, jotta varmistetaan tietojen oikeellisuudesta ja minimoidaan väärinkäytökset. Vuosi tai kuukausi näkymästä tapahtumaa klikkaamalla avautuu lisätietoja kuten järjestäjä, paikka, kuvaus tapahtumasta, vastuhenkilö ja yhteystiedot. Lisäksi tapahtuman värikoodin mukaan, esimerkiksi yhteistyössä mukana olevat tahot tai toiveita yhteistyöstä. Tätä kautta myös talkoolaiseksi ilmoittautuminen on helppoa.

Samalla kalenteri antaa kuvan siitä mitä kylällä tapahtuu vuoden aikana. Koskenpää ry on aikaisemmin koontanut kylän tapahtumia vuosikelloon, mutta on todettu, että tämä ei ole ollut toimiva menetelmä. Yhteisöllinen kalenteri ei ole perinteinen tapahtumakalenteri vaan yhteisen tekemisen mahdollistaja.

Tämän kalenteri konseptin toteuttaminen on konkreettinen ehdotukseni kyläsuunnitelmaan. Esittelin idean käyttöliittymää mallintavan esityksen avulla kyläiltapäivässä ja se todettiin kiinnostavaksi yhteistoiminnan lisäämisen mahdollistajaksi. Konsepti on myös monistettavissa eri yhteisöille.

Tämän työn puitteissa ei ole mahdollista toteuttaa konseptia, mutta sen toimintaedellytysten tunnistamisen jälkeen on mahdollista kartoittaa, löytyykö tähän tarpeeseen valmis työkalu. Yhteisöllisen kalenterin toteuttaminen on konkreettinen ehdotukseni kylänkehitystyöhön ja toivon sen sisältyvän myös kyläsuunnitelmaan.

8 POHDINTA

Kun lähdin miettimään opinnäytetyöni aihetta, minulle oli selvää, että haluan tehdä maaseutuun liittyvän kehitystyön. Olen kiitollinen, että tämän työn aihe löytyi omalta kylältä ja sain rajattua sen hyvin laatimaani aikatauluun, joka oli aika tiukka. Oli ilo saada osallistua Koskenpään kehittämiseen ja tullen toimimaan tämän aiheen parissa tulevaisuudessakin.

Työ eteni suunnitellusti palvelumuotoilun tuplatimanttimalleja mukailleen. Pitkästä ja monipuolisesta työhistoriastani oli hyötyä monessa prosessin vaiheessa. Täällä maalla asioiden hoitaminen on joutavaa ja mutkatonta. Tämän työn edetessä havaitsin, että työprosessiin liittyvistä toimenpiteistä ja niiden vastuista tulee silti sopia yksityiskohtaisen tarkasti, jotta vältytään sekaannuksilta.

Vaikka kyselyyn tuli runsaasti vastauksia, niitä olisi voinut tulla vakituisilta asukkailta enemmänkin. Paperilla vastauksia tuli vain 3 kpl, joten jäi epäselväksi, tavoittiko kysely heitä, jotka eivät käytä sosiaalista mediaa. Kun seuraava kyläkysely toteutetaan, kannattaa sähköisen kyselyn lisäksi varmistaa menemällä paikanpäälle esimerkiksi ikäihmisille järjestävien kerhojen kokoontumisiin ja toteuttaa kysely keskustelevalle haastattelun avulla.

Aikataulun takia, työpajatyöskentelyyn jäi harmillisen vähän aikaa. Olisin voinut jakaa kaikille kolmelle ryhmälle eri kysymyskortit, jolloin työskentely olisi tuottanut monipuolisempaa materiaalia. Koin tilanteen kuitenkin niin hektisenä, että päädyin siihen, että kaikki ryhmät pohtivat samaa kysymystä. Työpajan ilmapiiriin ja tuossa ajassa syntyneeseen tulokseen olen kuitenkin tyytyväinen. Osallistujat kokivat palautteiden mukaan työskentelyajan sopivaksi. Tiesin työtä aloittaessani, että raportointi vaihe tulee olemaan minulle hankalin osuus ja varasin siihen reilusti aikaa, silti sitä olisi saanut olla vielä enemmän.

Koskenpääläisiltä saamani palautteen perusteella koen, että työtäni arvostetaan. Se tuotti monipuolista tietoa kylästä ja ainakin jo yksi kaivattu palvelu on siirtynyt toteutetuksi liikeideaksi. Aineistosta kävi myös ilmi, että yhdistyksemme Toinen Muoto ry:n viime kesänä toteuttama Koskenpään Paja -konsepti kokeilu (yhteisöllinen työtila/kirppis/kahvila) oli sen kaltaista toimintaa, mitä kylälle kaivataan. Tulen selvittämään toiminnan uudelleen käynnistämisen mahdollisuuksia.

Opinnäytetyöhön liittyviin aineistoihin perehtyessäni, sain ymmärryksen siitä, että palvelumuotoilun menetelmien käyttö on yleistynyt yritysmaailman lisäksi myös julkisen- ja kolmannen sektorin toimijoiden kehitystyössä. Koen tämän mielenkiintoisena, arvoihini sopivana työskentelykenttänä.

LÄHTEET

- Design Council. 2025. Framework for Innovation: Design Council's evolved Double Diamond. <https://www.designcouncil.org.uk/our-resources/framework-for-innovation/>. Viitattu 5.4.2025.
- Elävät kylät n.d. <https://www.elavatkylat.fi>. Viitattu 7.3.2025
- Fabian Pfortmüller, F., Luchsinger N. & Mombartz S. 2017. <https://community-canvas.org/>. Viitattu 14.4.2025.
- Helsingin kaupunki 2025. Pelikirja. Palvelumuotoilun opas. <https://pelikirja.hel.fi/kehittamisen-ai- kana/palvelumuotoilun-opas/>. Viitattu 5.4.2025.
- Innanen, P. 2020. Palvelumuotoilun menetelmiä – kuinka me voisimme? Palvelumuotoilu Palo blogi. 15.9.2020. <https://www.palvelumuotoilupalo.fi/blogi/palvelumuotoilun-menetelmat-kuinka-me-voi- simme/>. Viitattu 15.4.2025.
- Keski-Suomen Kylät ry. 2025. Kylämme.fi palvelu. <https://www.kylamme.fi/kylakyselyt/>. Viitattu 7.3.2025.
- Keski-Suomen Kylät ry. 2024. <https://www.keskisuomenkylat.fi/2024/10/22/tule-ela-ja-jaa-maallemuutonedistamishanke-on-alkanut/>. Viitattu 12.3.2025.
- Keski-Suomen Kylät ry. 2021. <https://www.keskisuomenkylat.fi/kylien-kehittaminen/kylasuunnitelma/>. Viitattu 12.3.2025.
- Kuusisto, A. & Kuusisto, J. 2015. Käyttäjälähtöinen palvelukehitys kuntasektorilla – mahdollisuuksia ja pullonkauloja. Teoksessa Jyrämä, A. & Mattelmäki, T. (toim.) Palvelumuotoilu saapuu verkostojen kaupunkiin. Verkosto- ja muotoilunäkökulmia kaupungin palveluiden kehittämiseen. Helsinki: Unigrafia Oy.
- Lahtinen, E. & Vehmasto, E. 2005. Paikallisen kehittämistyön käsikirja, osallistavuus sosiaalisen pääoman kehittäjänä. Sosiaalista pääomaa kylille -hanke 2002–2005. Verkkojulkaisu. <https://kylat.ekarjala.fi/wp-content/uploads/2011/03/Paikallisenkehittamistyonkasikirja.pdf>. Viitattu 7.3.2025.
- Leppänen, E. 2002. Kyläsuunnitelma, tulevaisuuden työväline. Suomen kylätoiminta ry. Verkkojulkaisu. <https://bin.yhdistysavain.fi/1600824/NCPTS096jwd56oUAn57E0SKIQt/Kylasuunniteluopas.pdf>. Viitattu 17.3.2025.
- Luukkanen-Abbey, R. 2025. Toiminnanjohtaja, Keski-Suomen kylät ry. Haastattelu 19.3.2025.
- Miettinen, S. 2016. Palvelumuotoilu -yhteisajattelua, empatiaa ja osallistumista. Teoksessa Miettinen, S. (toim.) Palvelumuotoilu - uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. 3. painos. Grano Oy
- Mäkinen, M. 2018. Palvelumuotoilujatteleamalla paremmaksi? Opas järjestö- ja yhdistystoimijoille. Bookcover Oy.
- Niinimäki, K. & Bäckman, M. 2013. Osallistavaa muotoilua, hyvää naapuruuutta ja sosiaalista hyvinvointia. Teoksessa Keinonen, T., Vaajakallio, K. & Honkonen, J. (toim.) Hyvinvoinnin muotoilu. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry n.d. Opas kyläsuunnitelman kokoamiseen. Pdf- tiedosto. Maakunnan Mainiot Kylät/Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry. <https://www.ppkylat.fi/lomakkeet-ja-materiaalit/>. Viitattu 15.3.2025.

Suomen virallinen tilasto (SVT2): Asunnot ja asuinolot. Verkkojulkaisu. ISSN=1797–5379. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 26.2.2025.

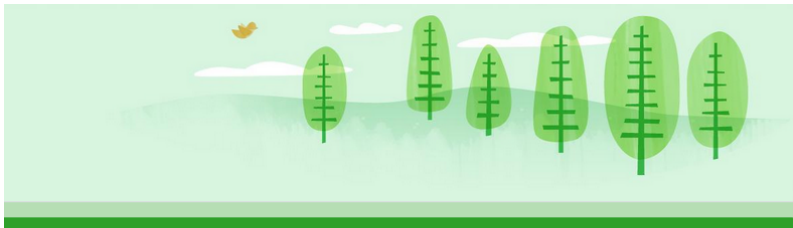
Suomen virallinen tilasto (SVT3): Rakennukset ja kesämökit. Verkkojulkaisu. ISSN=1797–5379. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu: 26.2.2025.

Suomen virallinen tilasto (SVT1): Väestörakenne. Verkkojulkaisu. ISSN=1797–5379. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 26.2.2025.

Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. Hämeenlinna: Karisto

XAMK, 2022. Tutkimusta lasten kanssa – kyselylomakkeen muotoilu lapsille sopivaksi. Verkkolehti. <https://next.xamk.fi/ammattitaidolla/tutkimusta-lasten-kanssa-kyselylomakkeen-muotoilu-lapsille-sopivaksi/>. Viitattu 10.3.2025.

LIITE 1: KOSKENPÄÄN KYLÄKYSELY 2025

Koskenpään kyläkysely 2025

Nyt voit vaikuttaa Koskenpään kehittämiseen vastaamalla kyläkyselyyn 4.-18.3.2025. Tulokset esitetään Kyläiltapäivässä Kuntalassa sunnuntaina 30.3. klo 13. Tervetuloa!

Tämän kyselyn tietoja käytetään ainoastaan kyläsuunnitelman tekemiseen eikä Keski-Suomen Kylät ry tai Koskenpää ry luovuta tietoja eteenpäin. Kyselyn toteutus on osa Savonia ammattikorkeakoulun muotoilun opinnäytetyötä, johon liitettävät tiedot ovat kyselyn tulosten koosteja, yksittäisiä vastauksia ei julkaista.

Kyselyyn vastataan nimettömästi, mutta halutessasi voit jättää yhteystietosi.

Kiitos osallistumisesta!

Parhain terveisin,
Koskenpää ry sekä Rauna

1. Asun Koskenpäällä (valitse oikea vaihtoehto) *

- Vakituisesti
- Kesäisin
- Kausittain
- Osittain, eli olen monipaikkainen
- Naapurikylässä
- Vierailen vain
- En asu vielä, mutta olisin kiinnostunut löytämään kodin

2. Mikä on hyvää/ parasta Koskenpäällä? (kerro omin sanoin)

Oma vastauksesi

3. Mitä parannettavaa on Koskenpäällä? Miten kehittäisit tulevaisuuden Koskenpäättä? (kerro omin sanoin)

Oma vastauksesi

4. Mitä palveluita Koskenpäällä tulisi olla?

Oma vastauksesi

5. Onko sinulla yritystoimintaa tai palveluja mitä haluat tarjota kyläläisille? Millaista?

(voit halutessasi jättää yhteystietosi seuraavassa kohdassa)

Oma vastauksesi

5.1 Yhteystietoni edelliseen vastaukseen liittyen

Oma vastauksesi

6. Onko sinulla jotakin erikoisosaamista, jonka haluaisit jakaa muiden kanssa, vaikka pitämällä kerhoa, kurssia tai järjestämällä pop up -tapahtuman? Jos, niin mitä?

(voit halutessasi jättää yhteystietosi seuraavassa kohdassa)

Oma vastauksesi

6.1 Yhteystietoni edelliseen vastaukseen liittyen

Oma vastauksesi

7. Minkälaista toimintaa haluat kylälle?

(voit valita useamman vastausvaihtoehdon ja seuraavassa kohdassa kertoa omin sanoin)

- Liikunta/Ulkoilu
- Käsityö/ Askartelu
- Opintopiiri
- Yhdessäoloa
- Toimintaa lapsille
- Toimintaa nuorille
- Toimintaa ikäihmisille
- Kulttuuritapahtumia esim. näytelmiä, musiikkia, kyläjuhlia
- Yhteisretkiä

7.1. Minkälaista toimintaa haluat kylälle? Voit täydentää edellistä kohtaa.

Oma vastauksesi

8. Osallistun mielelläni kylätoimintaan

(voit halutessasi jättää yhteystietosi seuraavassa kohdassa)

- Aktiivisesti (hallitus, kehittäminen)
- Satunnaisesti talkoisiin
- Satunnaisesti tapahtumiin
- Minulla ei ole mahdollisuutta osallistua kylätoimintaan
- Minua ei kiinnosta osallistua kylätoimintaan

8.1 Yhteystietoni edelliseen vastaukseen liittyen

Oma vastauksesi _____

9. Mikä on paras tapa ilmoittaa kylän tapahtumista ja toiminnoista?

- Facebook
- Instagram
- Ilmoitustaulu
- Kylän info-tv
- WhatsApp
- Sähköposti
- Tiedotuslehtinen
- Nettisivut
- Muu: _____

10. Onko sinulla Koskenpäällä kiinteistö, tontti tai metsäpalsta, jota olet myymässä?

Jos haluat kohteesi tiedot Koskenpää ry:n välitettäväksi, voit ottaa yhteyttä Tuomo Savolainen puhelin [REDACTED] tai jättää yhteystietosi seuraavassa kohdassa. Kohteen markkinointi voidaan hoitaa halutessasi myös hiljaisesti siten, että kohdetta tai hakua ei tuoda julkisuuteen.

- Ei
- Kyllä

10.1 Yhteystietoni edelliseen vastaukseen liittyen

Oma vastauksesi _____

11. Onko sinulla Koskenpäällä kiinteistö, jota voisit vuokrata lyhyt- tai pitkäaikaisesti?

Jos haluat kohteesi tiedot Koskenpää ry:n välitettäväksi, voit ottaa yhteyttä Tuomo Savolainen puhelin [REDACTED] tai jättää yhteystietosi seuraavassa kohdassa. Kiinteistön markkinointi voidaan hoitaa toivottaessa myös hiljaisesti siten, että kohdetta tai hakua ei tuoda julkisuuteen.

- Ei
- Kyllä

11.1 Yhteystietoni edelliseen vastaukseen liittyen

Oma vastauksesi _____

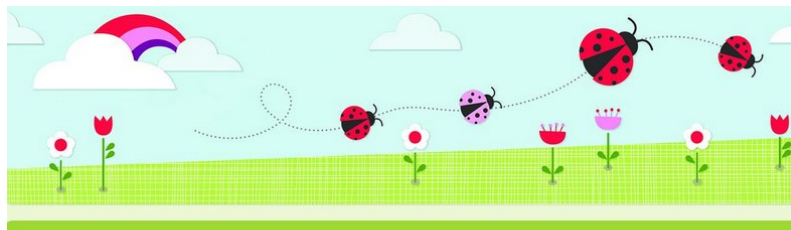
12. Onko sinulla Koskenpäällä vapaa-ajan asunto ja olet harkinnut sen muuttamista vakituiseksi asunnoksi?

- En ole harkinnut
- Olen harkinnut
- Minulla ei ole vapaa-ajan asuntoa Koskenpäällä

13. Haluan sanoa vielä tämän

Oma vastauksesi _____

LIITE 2: KOSKENPÄÄN KYLÄKYSELY KOULULAISILLE 2025

Koskenpään kyläkysely koululaisille 2025

Nyt voit vaikuttaa Koskenpään kehittämiseen vastaamalla kyläkyselyyn 18.3.2025 mennessä.

Tämän kyselyn tietoja käytetään ainoastaan kyläsuunnitelman tekemiseen eikä tietoja luovuteta eteenpäin.

Kyselyyn vastataan nimettömästi. Oikeita tai vääriä vastauksia ei ole.

Kiitos osallistumisesta!
Parhain terveisin,
Koskenpää ry ja Rauna

1. Mikä on hyvää/ parasta Koskenpäällä? (kerro omin sanoin)

Oma vastauksesi

2. Mitä parannettavaa on Koskenpäällä? Miten kehittäisit tulevaisuuden Koskenpäättä? (kerro omin sanoin)

Oma vastauksesi

3. Mitä palveluita Koskenpäällä tulisi olla?

Oma vastauksesi

4. Haluaisitko jakaa muiden kanssa osaamistasi, vaikka pitämällä kerhoa tai kurssia? Jos, niin mitä?

Oma vastauksesi

5. Minkälaista harrastustoimintaa haluat kylälle? (kuvaile omin sanoin)

Oma vastauksesi

6. Mikä on paras tapa ilmoittaa kylän tapahtumista ja toiminnoista?

- Facebook
- Instagram
- Ilmoitustaulu
- Kylän info-tv
- WhatsApp
- Sähköposti
- Tiedotuslehtinen
- Nettisivut
- Muu: _____

7. Haluan sanoa vielä tämän

Oma vastauksesi _____

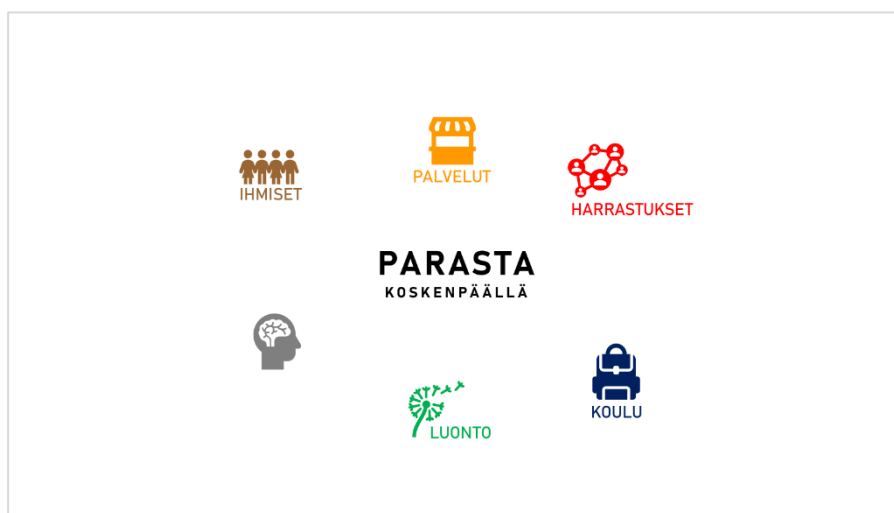
LIITE 3: KOSKENPÄÄN KOULULAISTEN KYLÄKYSELYN TULOSTEN YHTEENVETO

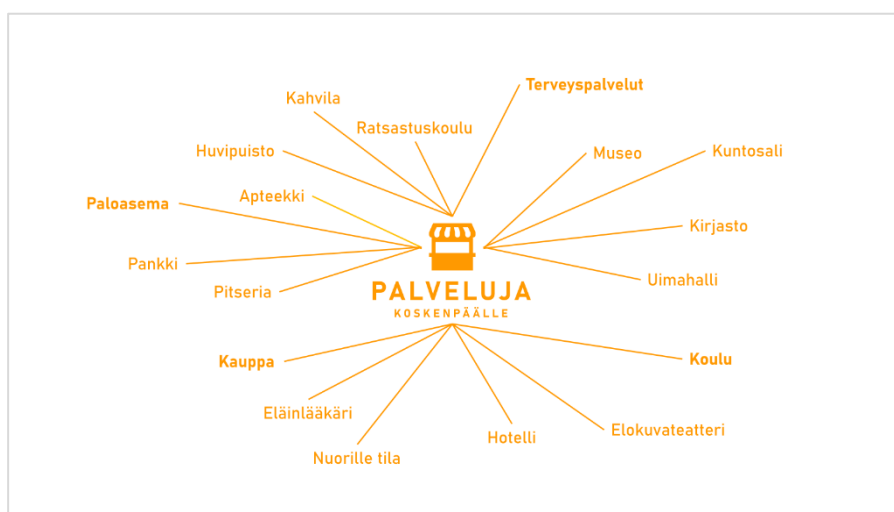
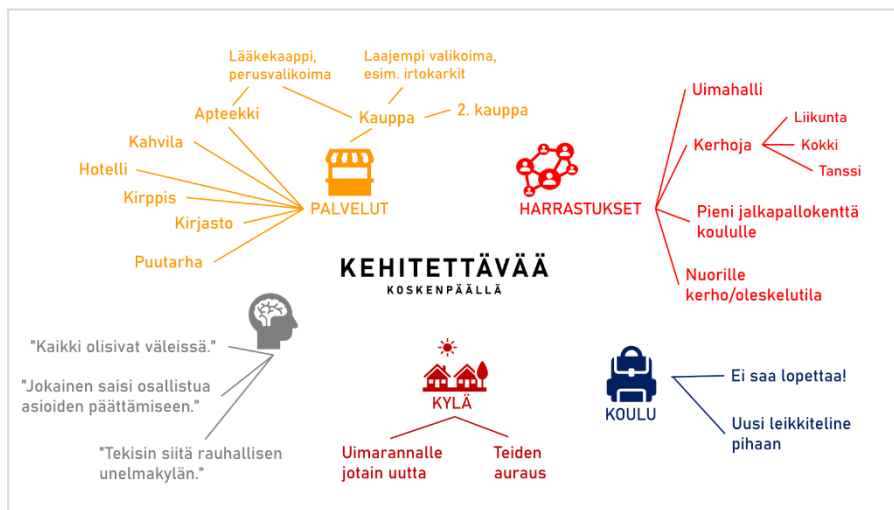

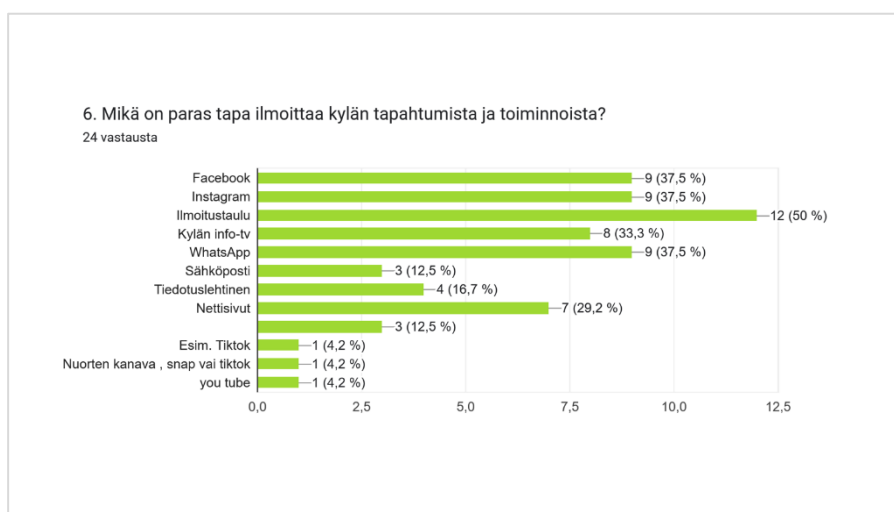
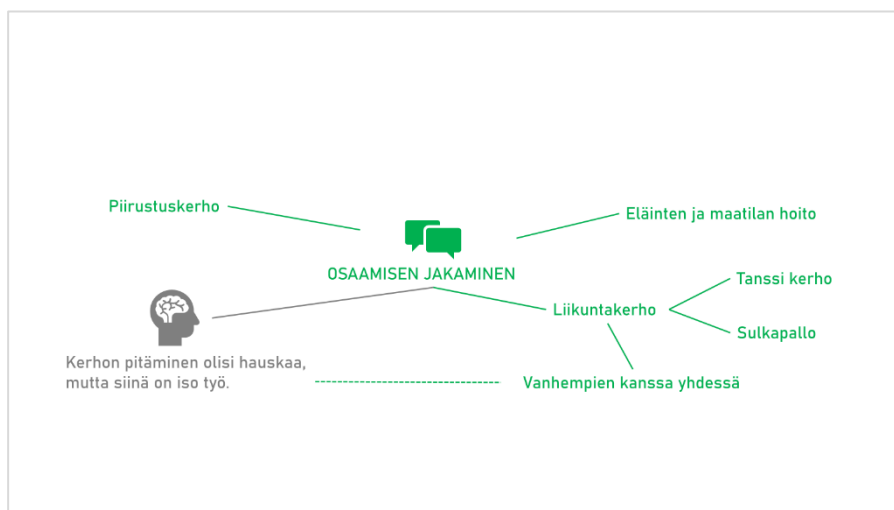
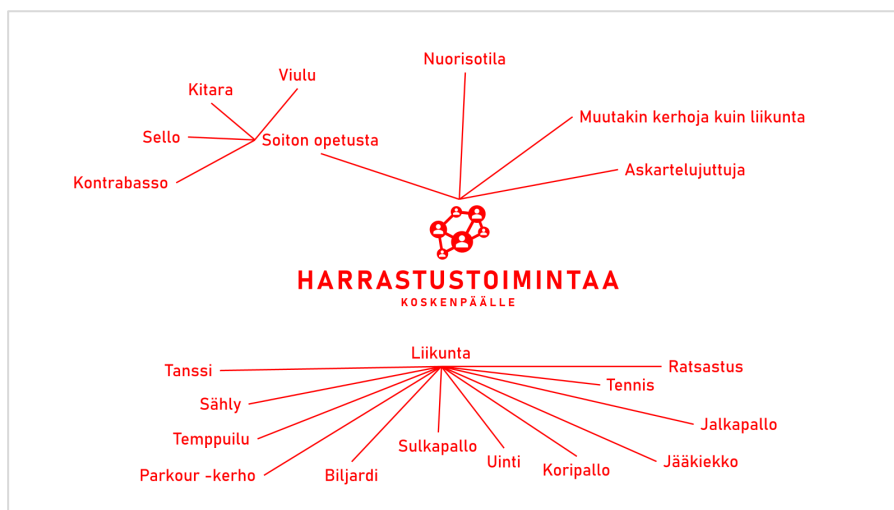
Koskenpään kyläkysely koululaisille 2025

Julkaistu Google Forms alustalla, avoinna 4.-18.3.2025

Vastauksia yhteensä 24, joista yksi opettajan kirjaama 1-2 luokan käymän keskustelun pohjalta.
Paperilla palautuksia 9.

7. Haluan sanoa vielä tämän

- Toivon että koskenpään koulua ei lopeteta.
- Koskenpää on mukava ja kiva paikka jonne kannattaa mennä.
- Nuorille enemmän toimintaa
- Mukava kylä, mutta moni on utelias ja kyllästyneen oloinen. Ja kyllästynyt kun kaikki muuttuu sitä en itse käsitä
- Käytiin kysely keskustellen luokassa 1.-2.-luokkalaisten kanssa.
- Koskenpään on hyvä paikka
- Koskenpää on ihana, rauhallinen ja sovellinen paikka pidetään se sellaisena yhdessä
- Toivoisin ettei Koskenpään koulua lopetettaisi ikinä
- Koskenpäällä on hyvä koulutus

LIITE 4: KOSKENPÄÄN KYLÄKYSELYN TULOSTEN YHTEENVETO

Koskenpään kyläkysely 2025

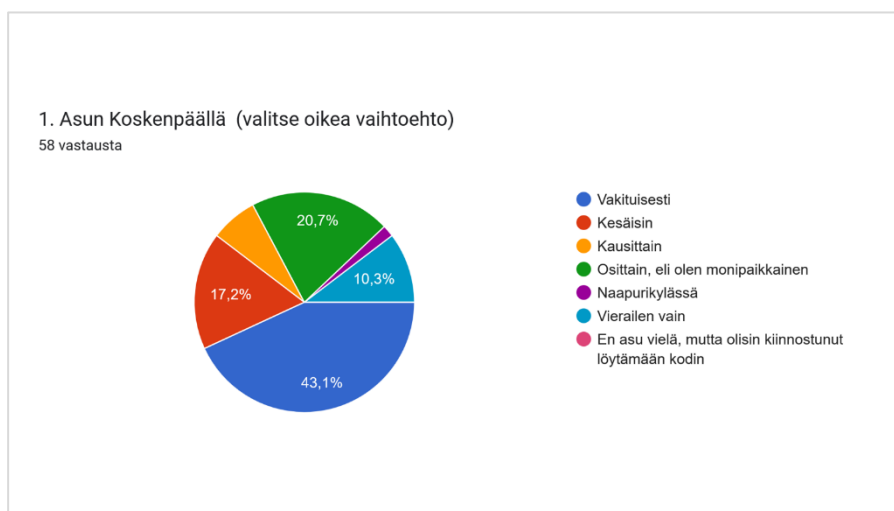
Julkaistu Google Forms alustalla, avoinna 4.-18.3.2025

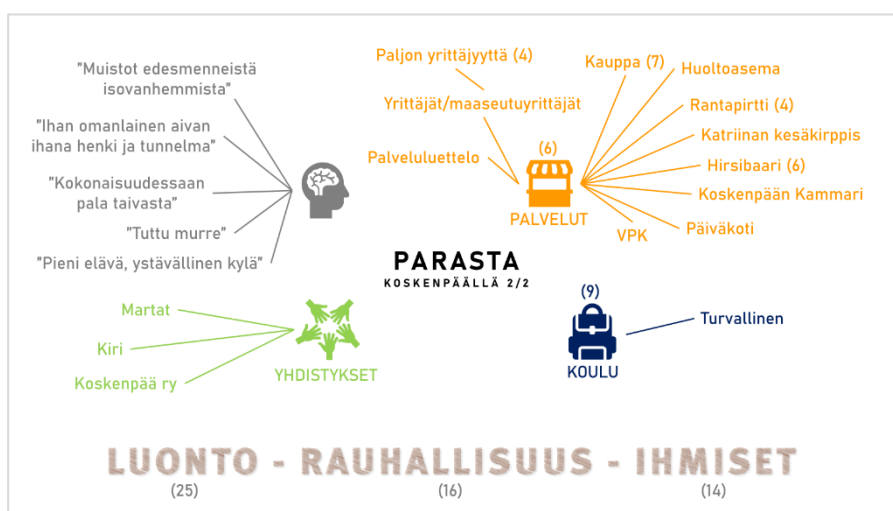
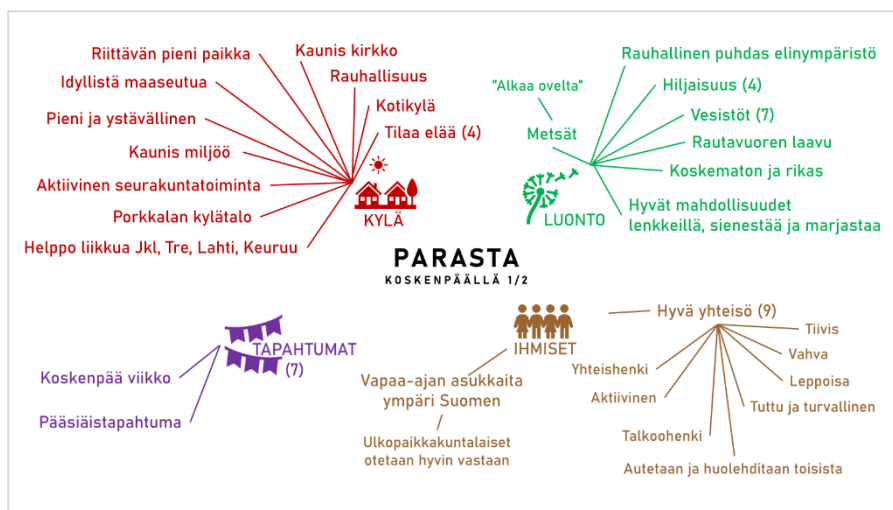
Tiedotettu kaupan ilmoitustaululla, Koskenpää ry:n kanavilla Facebook ja Instagram. Facebookissa tieto kyselystä jaettiin Koskenpää ryhmään. Paikallislehti Vekkarissa juttu kyselystä.

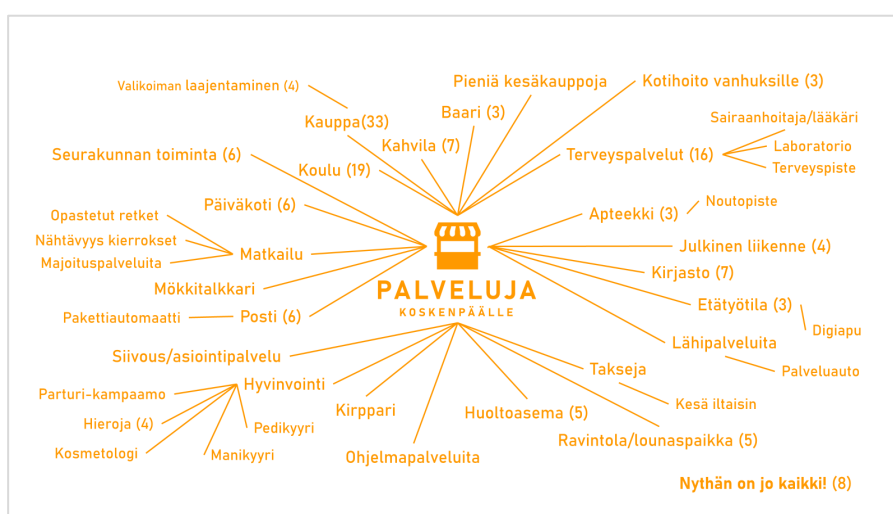
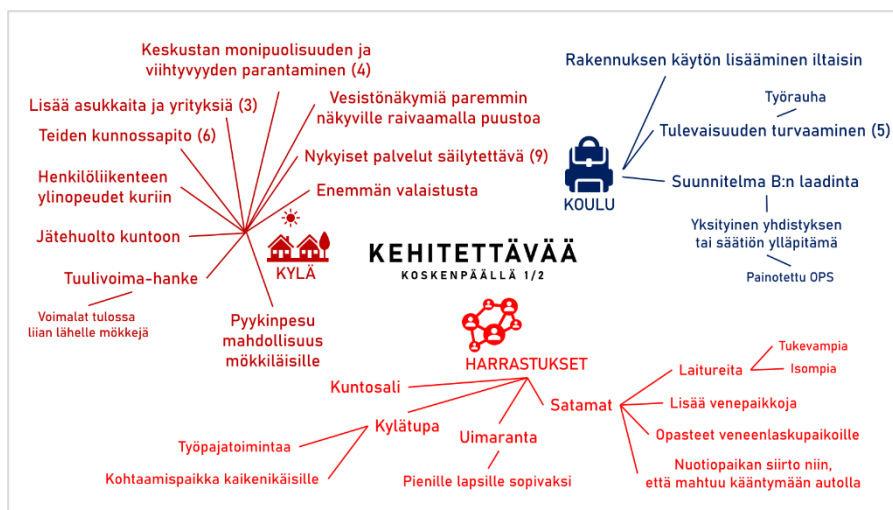
Paperisia kyselyitä oli saatavilla:
Koskenpää Market, Koskenpään Kammari, Kievari Rantapirtti, Kirppis sekä Seurakuntaparkki

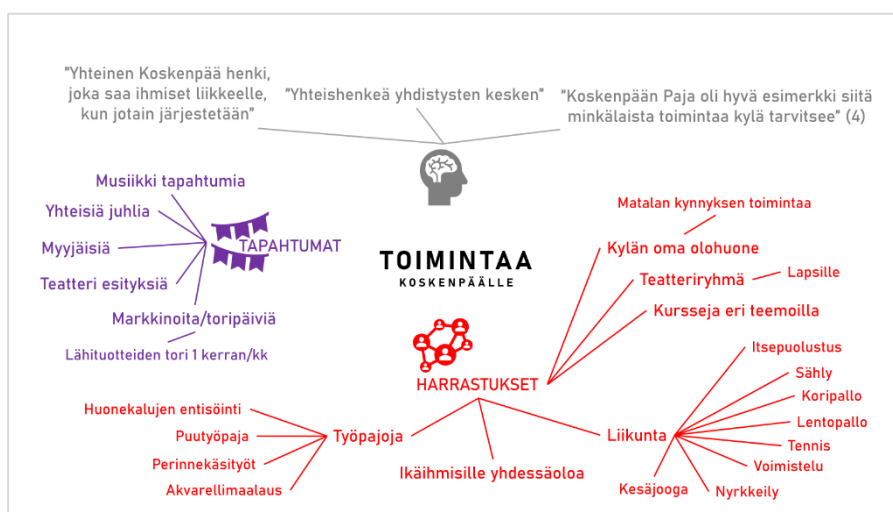
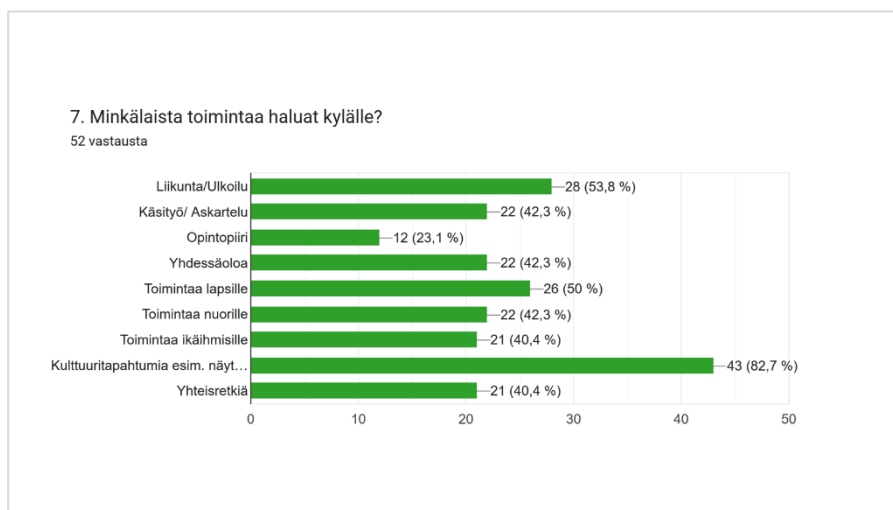
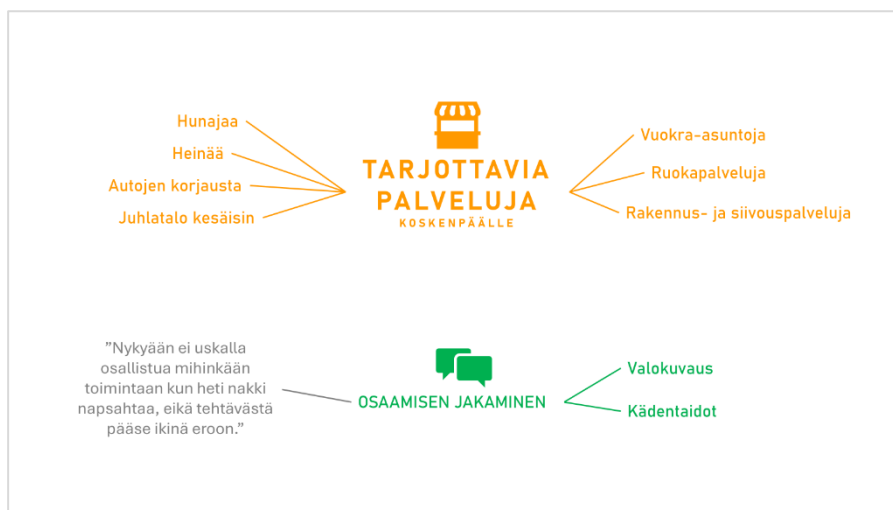
Vastauksia 58, joista 3 paperilla.

Koululaisten kyselyyn vastauksia 24, joista 9 paperilla.

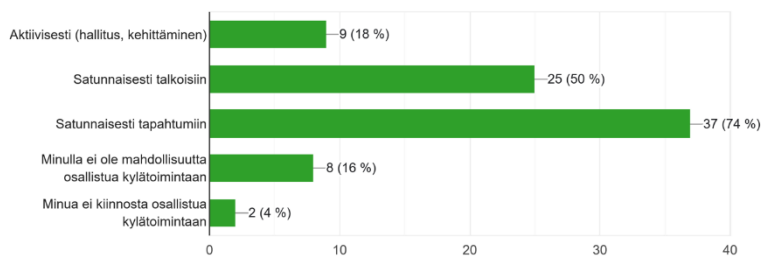

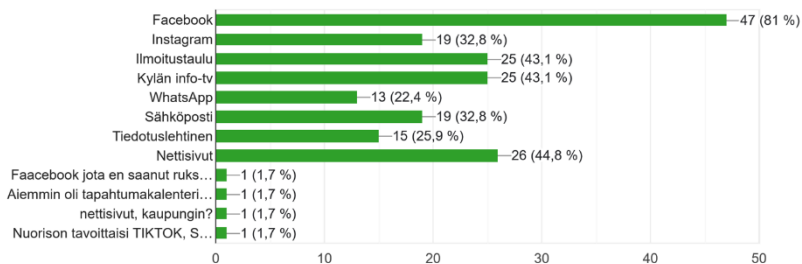
8. Osallistun mielelläni kylätoimintaan

50 vastausta

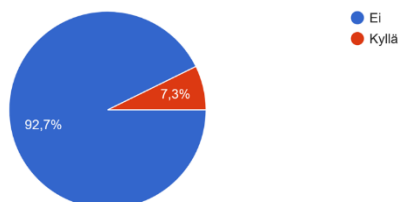
9. Mikä on paras tapa ilmoittaa kylän tapahtumista ja toiminnoista?

58 vastausta

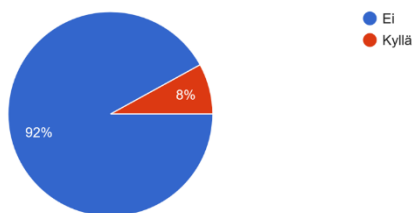

10. Onko sinulla Koskenpäällä kiinteistö, tontti tai metsäpalsta, jota olet myymässä?

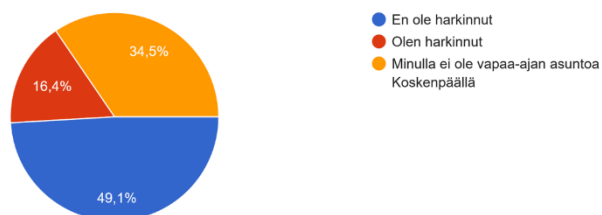
55 vastausta

11. Onko sinulla Koskenpäällä kiinteistö, jota voisit vuokrata lyhyt- tai pitkäaikaisesti?
50 vastausta

12. Onko sinulla Koskenpäällä vapaa-ajan asunto ja olet harkinnut sen muuttamista vakituiseksi asunnoksi?
55 vastausta

13. Haluan sanoa vielä tämän 1/3

- Aktiivinen kylä josta olen kiitollinen
- Kylän palveluiden ylläpitäminen, nykyisten palveluiden monipuolinen käyttäminen. Yhteisöllisyys tärkeää, ei riitelyt.
- Olen viihtynyt ystävällisten ja aitojen koskenpääläisten kanssa kaikki vapaa aikani jo yli 60 vuotta.
- Kiitos kaikille kylän toimijoille ja aktiiveille. Olette kuluttaakin kalliimpia.
- Paljon on tehty, kiitos siitä.
- Koskenpää on hienokylä, hyvä yhteisö, vielä kun tuo kahtiajako saataisiin pois niin olisi vallon mainio kylä.
- Säilyttäkää KOULU
- Täältä Koskenpäästä on sukuni lähtöisin ja tänne tahtoisin minäkin.
- Koskenpää on paras kyläyhteisö!

13. Haluan sanoa vielä tämän 2/3

- Hyvä juttu että kylää kehitetään! Uskon että muuttoliike tulee kääntymään maalle hyvinkin pian.
- Teette hyvää työtä! Pidetään Koskenpään lippu korkealla!
- Kyselyn tuloksista olisin kiinnostunut ja siitä miten ne otetaan huomioon kylän kehittämisessä.
- Kiitos teille, viikoittain käyn Koskenpäällä ja sieltä löytyy mukavia ja ystävällisiä ihmisiä.
- Kiva kylä. Aktiivisia ihmisiä!
- Koskenpään koulu ja muut palvelut on säilytettävä.
- Koskenpää on paras kesäpaikka meille!
- Koulun säilyttäminen on yksi tärkeimmistä asioista kylällemme. Rakennuksessa toimii myös päiväkot.
- Koulun liikuntasali toimii myös liikuntapaikkana kaiken ikäisille.

13. Haluan sanoa vielä tämän 3/3

- Toimijoiden tulisi puhaltaa yhteen hiileen nykyisen " kahden kerhon" sijaan
- Hyvä kun toteutitte kyselyn!
- Jämsän kaupungin mielivaltainen rakennusoikeuksien rajoitus ja jakaminen on saatav päättymään, se ei ole koskenpään eikä Jämsän etu. Rakentamiseen on otettava myönteisempi asenne ja suosittelisin ottamaan mallia vaikka Kuusamon kunnasta miten on saatu kilpailija Lapin matkailulle.
- Kiitos kaikille aktiiveille
- Sama kun Porilaisille, että älkää pilatko Yyterin hiekkarantoja eli Koskenpään maaseudun rauhaa ja alkuperäisyyttä ilman mitään hulabaloota tai jukujukumaata. Aitous on parasta.
- Metsän omistaja, käytän palveluja satunnaisesti ohi ajaessani
- Kiitos, että teet!
- Pelastakaa ihana Koskenpää :)

LIITE 5: TYÖPAJAN KYSYMYSKORTIT

Kuinka me voisimme parantaa keskustan viihtyvyyttä?

VIESTINTÄ

Kuinka me voisimme ilmaista, että olemme ylpeitä omasta kylästämme?

Kuinka me voisimme lisätä koulurakennuksen käyttöä kouluajan ulkopuolella?

Kuinka me voisimme parantaa kylän yhteishenkeä?

Kuinka me voisimme saada kyläläisiä osallistumaan yhteiseen toimintaan?